

Per l'occitan a l'escòla publica

ENSENHAD'ÒC

FELCO-CREO.ORG

n°80- dintrada 2025

Butletin del

**CREO
LENGADÒC**

Amb lo sosten de

Lo CREO es vòstra associacion. A besonh de vos per existir.

Agenda militant

- 4 d'octòbre : AG CREO Lengadòc- Universtat Paul-Valéry
- 1^{èra} dimenjada de congiers de Totsants : collòqui FLAREP en Savòia
- 8 de novembre : AG FELCO - Universtat Paul-Valéry
- Mai o junh de 2026 : jornada Total Festum del CREO dins Aude

Tres biaisses per aderir al CREO

- mandar lo butletin d'adesion junt d'aqueste *Ensenhad'òc* a l'adreïça indicada
- se connectar sus lo site de la plataforma Helloasso : urlr.me/DXHsFt
- escanerizar lo còde QR çai-jos.

Per 2025-2026 lo CREO renovela son partenariat amb *Lo diari**.

En aderissent al CREO, podètz profeitar de reduccions sus vòstre abonament. Malgrat la pichona aumentacion del prètz, l'abonament al *Diari* demòra totjorn avantatjós : per 10 € amb l'adesion al CREO, en plaça de 27€ en passant dirèctament per *Lo Diari*, vos permet de faire una economia importanta e d'ajudar una empresa culturala qu'es pedagogicament utila.

Podètz tanben obténer d'ajudas per los projectes pedagogics e vòstra formacion personala.

*Oferta disponibla dusca al 15/12

ENSENHAD'ÒC

n°80 - dintrada 2025

SOMARI

Vida associativa

- Editorial **4**
- Rapòrt d'activitat **8**
- Total Festum 2025 **9**

Informacions administrativas

- Situacion del primièr gra **14**
- Situacion del segond gra **17**
- Laureat.as 2025 del CRPE especial occitan **18**
- CRPE, CAPES, AGREGACION **18**
- Disparicion de la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » **22**

Projèctes pedagogics

- Aude **24**
- Erau **25**
- Losera **41**
- Projècte pedagogic academic 25/26 **44**

Universitat Recerca

- Una annada a l'universitat de Montpelhièr Paul-Valéry **45**
- Publicacions **47**
- Agenda de la Recerca **51**

REDACCION

• Fabienne Albert	• Déva Dauriac	• Anne Romieu
• Gilles Arbousset	• Aurélie Dieudonné	• Joëlle Rossignol
• Eric Astié	• Sophie Dussaut-Leriché	• Mélanie Roussel
• Catarina Bataller	• Magali Fraisse	• Caroline Sanicos-Lechène
• Benoit Bolano	• Julien Konopnicki	• Céline Serva
• Silvan Chabaud	• Johanna Pellicer	• Marie-Jeanne Verny

CORRECCIONS E MESA EN PAGINA

- Benoit Bolano • Claire Torreilles • Lucie Tressoldi • Marie-Jeanne Verny

Editorial

Marie-Jeanne Verny

Amigas et amics de l'ensenhament public de l'occitan, caras et cars collègas, avèm lo plaser de vos faire descobrir aqueste novèl *Ensenhad'òc*. Un còp de mai, mercegi calorosament Benoit Bolano, vice-president del CREO, que recampèt los articles, e mai Lucie Tressoldi per la polida maqueta. Un grand mercé a vos per vòstras contribucions, que fan la vida de nòstre butletin e son de testimònis concrets del trabalh de terrenh.

Una annada de mai per lo CREO Lengadòc e totjorn la volontat, per aqueles e aquelas que l'animan, de representar l'ensenhament public de l'occitan al prèp de l'administracion, dels elegits, de las organizacions sindicalas, e, mai generalament, de la societat. Dins los temps difìcils que vivèm al plan nacional coma a l'internacional, l'escòla escapa pas a las angoissas socialas, economicas, ecologicas. L'accion collectiva es mai que mai necessària per afrontar las dificultats de tota mena que rescontram. A son nivèl, per çò qu'es de l'ensenhament de l'occitan, lo CREO es aqueste otís collectiu, creat dins los ans 1960 e que vos aparten a totes e a todas. Vòstra fisança creis, l'augmentacion del nombre d'aderent.as (de 70 a 145 en 10 ans – 121 l'an passat) n'es la pròva e nos permet de metre en evidéncia nòstra representativitat dins los luòcs nombroses ont intervenèm. Coma cada annada *Ensenhad'oc* se fai resson del trabalh associatiu, a començar pel rapòrt d'activitat que trobaretz dins las paginas seguentas.

Relacions amb las autoritats academicas e los elegits

Rectorat – Directions des services départementaux de l'Éducation nationale – DSDEN) : Dos CALR (Conseil académique des langues régionales) se tenon, preparats cada còp per un grop de trabalh per departament : 10 reunions annadièras, donc, d'una durada de 2 à 3 oras caduna, que demandan de nòstra part una vigilança extrèma, d'oras de preparacion, d'estudi dels dorsiers e de compte rendut dels escambis. La collaboracion amb las organizacions sindicalas representa, dins aquest encastre, una ajuda determinanta, coma la preséncia de l'Ofici public de la lenga occitana - OPLO, e aquela de la Region.

Elegits e collectivitats territorias : Se nòstra Region es sistematicament representada dins las reunions, regretam pasmens un investiment inegal de las autras collectivitats territorias (departaments, Vilas), sollicitadas per lo CREO. Saludam pasmens qualques excepcions : la vila e la Metropòla de Montpelhièr, lo Departament d'Aude, e, de temps en quora aquel de Losera. De notar la participacion de mantun elegit a nòstre jornada Total Festum de mai. De saludar tanben l'implicacion creissenta de Montpelhièr e de l'adjunt Boris Bellanger : la commemoracion dels 20 ans de la mòrt de Max Roqueta marca la debuta d'un engatjament grand, coordonat per Marie Susplugas, del pòl « cultura e patrimòni ». Avèm plan l'intencion de perseguir e desvolopar aqueste trabalh de consciencizacion e de discussion amb los elegits, amb vòstra ajuda, collègas : esitetz pas a rescontrar los elegits de proximitat : quantes d'entre eles sabon solament que l'occitan es ensenhat tanben a l'escòla publica ?

De notar, dempuèi 2 ans, una demesida de las ajudas portadas a l'ensenhament public, consequéncia de las dificultats creissentas de las collectivitats territorias. Foguèt primièr la baixa de la subvencion a l'associacion-relai : Zo Petaçon, que, dempuèi d'annadas, pòrta lo projècte pedagogic academic : de milierats d'escolans concernits. Fauta de mejans, los recampaments departamentals – que permeton a totes los escolans de se rescontrar a l'entorn d'activitats en occitan - se fan cada 2 ans luòga d'èsser annadièrs. Una perda granda per la socializacion de la lenga, regretada per parents e ensenhaires. Foguèt, anonciada en fin d'annada, la suspension de las ajudas als projèctes cultural en occitan e en catalan (PEC CO), aquela, per l'OPLO – Ofici public de la lenga occitana – de las borsas « Ensenhar / estudiants », de la presa en carga d'una part de l'inscripcion al DCL. Lo CREO e la FELCO an obtenguda una audiéncia de la part dels president (JL Armand) e Vice-President (B. Assié) de l'OPLO, acompanyats per director G. Lagalaye. Bon esperit d'escambi ont nos foguèron rampeladas las dificultats creissentas de las collectivitats territorias. Avèm pasmens rampelat que l'ensenhament public de l'occitan, en conformitat amb l'article 7 de la lei de 2021, concernissia, potencialment l'ensemble des escolans de nòstras acadèmias « dans le but de proposer l'enseignement de la langue régionale à tous les élèves » e que l'Estat e las Collectivats avián una responsabilitat partatjada per aquò faire. Avèm tanben demandat mai de transparéncia dins l'afectacion de las ajudas a la lenga e a la cultura occitanas : coma militants e coma ciutadans, nos semblariá normal de saber cada annada las somas afectadas e los destinataris. E mai se comprenèm plan la dificultat per aquò, amb lo nombre important d'estructuras ajudadas, un tablèu simplificat e transparent deuriá èsser de bon bastir : sèm prèstes a faire de suggestions per aquò.

Situacion de l'ensenhament

Segond gra : Malgrat un creis leugièr, los efectius son totjorn insuficients en licèu per assegurar lo seguit après lo collègi et noirir los pesquièrs d'estudiants e, al delai dels ensenhaires e dels mestiers ont es demandada una competéncia lingüistica qualificada. Las consequéncias de la reforma dels licèus, malgrat l'auçada, en 2021 del coefficient, son constatadas per totes : impossibilitat de fargar los emplecs del temps, concurréncia sauvatja entre opcions, desvalorization d'aquestas al bac, pression de Parcours'sup. Le nombre de professors a pas quitat de baissar dempuèi la debuta del millenari (de mai de 50 a un trentenat), consequéncia, entre autres del nombre insufisent de laureats del CAPES (en ; una part – tròp – importanta de lor servici es, de fach, assegurada dins la valéncia del concors (letras, espanhòl, anglés o ist-geo), al detriment del quite ensenhament de l'occitan. Es una pèrda seca per l'occitan, deguda en partida a la baixa dramatica del nombre de sites (de 20 licèus a 8, per exemple), que rend complicada la confeccion de servicis « vivables », mas tanben - n'avèm mai d'un testimoni - per una lassiera de professors en fin de carrièra qu'an vista la degradacion de l'estatut de lor ensenhament.

Primièr gra : La situacion es plan melhora, las contribucions a aqueste butletin o dison. Pasmens, malgrat l'ajuda granda del dispositiu Ensenhar, la manca de personal qualificat pesa sul desenvolopament del bilinguisme sovetat per totes. Las reformas de la formacion, la rarefaccion dins los collègas formats, dels titularis d'una licéncia d'occitan, sola a mand de lor donar una formacion lingüistica e culturala de qualitat, tot aquò fai pesar d'inquietuds sus l'avenidor e necessita en urgéncia una reflexion collectiva. L'abséncia de personals de remplaçament fragiliza los sites mai que mai en cas de congèts de maternitat. Lo CREO a fach remontar mantun còp las dificultats rescontradas per d'autres sites bilingues, mai que mai Mandela a Besièrs, que los collègas occitanistas i prenon tota lor part d'un trabalh remirable – e dificil – d'integracion escolara. Los dispositius bilingues demandan una energia particulara e donc de mejans a l'auçada dels esfòrces consentits.

La ierarquia : Lo CREO ten a sotlinhar lo ròtle dels cadres intermediaris (IEN, caps d'establiments) que meton pas totjorn tot lo suenh requesit a l'aplicacion d'una politica de desenvolopament del bilinguisme volgut pel rectorat, per la Region e per la lei de 2021. Sus aquesta question tanben serem vigilants.

Vida interna del CREO

Ajuda pedagogica als adherents

De reunions regularas del burèu se son tengudas e los escambis telefonics sont estats constants. Coma cada annada, la jornada Total Festum foguèt una bèla capitada, qu'associèt collègas, escolans e parents. Mai d'un.a collèga participèt a nòstre estand a Sebazac (12) per la nòva Estivada que torna prene vam.

Lo CREO a contunhada son ajuda als projèctes pedagogics (3000 euros investits) que ne trobaretz la presentacion dins lo butletin. Avèm donc ajudat las escòlas de Langonha, Besièrs (Mandela), Miraval, Montpelhièr (Marie de Sévigné – subvencion acordada per la vila) Langonha, e los collègis de Clarmont d'Erau, Lodeva, Montpelhièr-Clemenceau, Sanch Eli d'Apcher o Seta. Avèm coma l'an passat equipat mantun adherent (escòlas o ensenhaires) d'otisses pedagogics diversès.

Nòstras ressorsas, o sabètz, venon essencialament de las adesions e de la venda d'otisses pedagogics e scientifics dins mantuna manifestacion (reunions militantas o pedagogicas, rescontres de Salinelas, Estivada en Avaïron, rescontres del libre occitan organizadas per l'Universitat...). De notar que las subvencions obtengudas per Total Festum cobrisson pas que la mitat del budgècte. Se las adesions progressan, podèm segur faire melhor : mantun.a collèga que son nom es citat dins aqueste butletin es pas adherent.a. Mantun.a a « oblidat » de renovar son adesion. Comptam donc sus vosautres totes, sus vòstra (re)adesion e aquela de vòstres collègas pròches per nos donar encara de pes.

Lo CREO es vòstra associacion professionnala e a besonh de vos per existir.

Vos esperam nombroses a l'AG del **4 d'octòbre** per que nos faguèssetz part de vòstres besonhs, de vòstras experiéncias, de vòstras proposicions de participacion a l'accion comuna. Vos esperam tanben a l'AG de la FELCO lo 8 de novembre, ont poiretz escambiar amb los collègas de las autras academias. Crentetz pas tanpauc, de nos senhalar los problèmas rescontrats pro lèu per que nos siá possible d'intervenir.

Esitetz pas tanpauc a vos abonar – a gratis – a nòstra letra setmaniera

<https://www.felco-creo.org/abonnement/>.

RAPÒRT D'ACTIVITAT

*Lo detalh del trabalh fach per lo CREO es disponible sus nòstre site.
Per cada accion, merce de vos raportar al ligam sus lo titre de l'article.*

RELACIONS AMB LAS AUTORITATS ACADEMICAS

30-04-25 – Groupe de travail Aude
25-11-24 – Conseil académique des
langues régionales
04-11-24 – Groupe de travail Hérault
05-11-24 – Groupe de travail Lozère
14-11-24 – Groupe de travail Aude
19-11-24 – Groupe de travail Gard
30-04-25 – Groupe de travail Aude
02-05-25 – Groupe de travail Hérault
06-05-25 – Groupe de travail Gard
05-06-25 – Conseil académique des
langues régionales

VIDA ASSOCIATIVA

05-10-24 – Assemblada generala
30-01-25 – Lo CREO Lengadòc
ajuda los projèctes pedagogics
11-03-25 – Annada Max Roqueta –
lo CREO Lengadòc ajuda los
projèctes pedagogics
24-05-25 – Jornada Total festum del
CREO – Saint-Hippolyte-du Fort
16 al 18-05-25 – participacion als
rescontres de Salinèlas
24 al 26-07-25 – participacion a
l'Estivada de Sebasac

RELACIONS AMB LOS ELEGITS

21-05-25 – Lo CREO Lengadòc écriu als
conselhiers departamentas per reclamar
los preséncia dins los acamps amb lo
rectorat
03-07-25 – Protesta après la demesida
de las subvencions a Zo Petaçon,
menaças sus los PECCO*
12-09-24 – Participacion al seminàri
OPLO sus la novèla convencion Estat /
Region – Tolosa

*Projet Éducatif Culturel en Catalan ou Occitan

TOTAL FESTUM 2025 SANT-IPOLIT DEL FÒRT

Es ja pel CREO Lengadòc lo sieisen còp qu'organizam una jornada Total Festum, dins la dinamica impulsada per la Region Occitania-Miègjorn-Pirenèus, cada annada dins un departament diferent, per plan marcar nòstra implantacion academica (Bosigas, Somièiras, Narbona, Langonha, Montpelhièr e aquest an, Sant-Ipolit del Fòrt). S'agís per nosautres de promòure la transmission de la lenga e de la cultura dins l'ensenhament public.

Cada annada, l'objectiu es d'implicar lo maximum de ressorsas localas a l'entorn de l'occitan. Mercejam per aquò Aurelia Dieudonné, conselhièra pedagogica e sa predecessora Jaumelina Martin, qu'esparnhèron pas sas oras per que tot siá prèste al jorn J. Un còp de mai, l'objectiu es estat plan tengut : un sens-fauta ! Totes los detalhs reglats, discrètament e eficaçament, tant coma la programacion generala, d'una granda riquesa, mercé tanben als contactes e consèlhs donats per Veronica Fiol, anciana directritz de l'escòla mairala, a l'origina del cursús bilingüe, e particularament implicada localament per faire viure l'occitan.

Es aquò, lo CREO : de militants discrèts e eficaçes, que marcan nòstre enrasigament de terren.

VIURE LAS ARTS 24 DE MAI
SANT IPOLIT DEL FÒRT
10H 20H
APERITIU OFERT E REPAIS PARTEJAT
DESCOBÈRTA DEL VILATGE AMB LAS ESCÒLAS
VISITA DEL MUSEU DE LA SEDA
DEBAT
L'OCCITAN EN 2025 ONT NE SÈM ?
TALHIÈRS
POLIFONIA
ARTS PLASTICAS
CIANOTIPE
GRATIS
18H30
CONCERT CABIFOL
TOTAL FESTUM

De saludar tanben la fisança de l'associacion locala « École des arts vivants » qu'amb ela avèm partatjada sa fèsta de fin d'annada.

Fisança de segur de la municipalitat (mercé a Erik Majourel, secretari general, qu'a fòrça facilitat l'avançada del dorsièr) per la mesa a disposicion dels locals e per l'atribucion d'una subvencion de 500 euros : brava ajuda per lo CREO, que s'ajusta a la subvencion de 1500 euros de la part de la Region.

La matinada se passèt entre visita ludica de la vila, prestacion de las escòlas e dubertura oficiala. La **visita de la vila** foguèt menada per un desenat de regentas dels talhièrs linguistics prepausats per la conselhièra pedagogica. Nos permetèt, al fiu de las activitats nombrosas de nos exprimir artisticament e de descobrir l'arquitectura de la vila a la mesura de son adaptacion a l'aiga, la del Vidorle que l'atravèrsa.

A miègjorn, assistiguèrem a l'**espectacle de las escòlas** : danças e cants en occitan pels pichòts de las classas mairalas e elementàrias bilinguäs Lo CREO aviá finançat 4 intervencions per classa adaptadas al nivèl dels escolans. Mercé a las animatrises Cécile Calvet, Cathy Siorat (que seguissin lo cors per adultes de l'IEO 30) e Virginie Ardaen.

L'inauguracion oficiala se faguèt amb la preséncia de Marie-Andrée Dracs, adjunta delegada a las associacions e a la cultura, que facilitèt grandament l'organizacion de la jornada, de dos conselhièrs departamentals, Hélène Meunier et Marc Laroque, lo conse de Salinèlles, vengut en vesin amb nòstre amic Paul Martin, elegit el tanben a Salinèlles, de las edicions L'Auceu libre e del Vice-president a la Region Jean-Luc Gibelin, el tanben vengut en vesin (es tanben elegit a Salindres) que representava la presidenta Carole Delga e Benjamin Assié, conselhièr regional en carga de las culturas occitanas e catalanas.

J.L. Gibelin a relaiat l'eveniment sus son blòg : Le samedi 24, je me suis rendu à Saint-Hippolyte-du-Fort pour le lancement par le Creio de Total Festum. J'ai confirmé le soutien de la région Occitanie, de sa présidente Carole Delga, de mon collègue Benjamin Assié en charge des langues régionales. J'ai salué le travail des personnels de l'éducation nationale dans le cadre de la défense et la promotion de l'occitan et du catalan.

Lo DASEN de Gard, Christophe MAUNY, se faguèt representar per Aurélie Dieudonné, conselhèra pedagogica en lenga e cultura regionalas pel departament de Gard. Aquí sos mots
Je suis très honorée de prendre la parole aujourd'hui au nom de Monsieur le Directeur académique des services de l'Éducation nationale du Gard, M. Mauny, qui a dû malheureusement décliner l'invitation de Mme VERNY. Je suis très heureuse de le représenter, car il considère qu'il est essentiel que l'Éducation nationale soit présente et engagée dans cet événement, organisé par le CREO.

En effet, la défense et la promotion des langues régionales, et en particulier de l'occitan, sont une priorité à laquelle l'académie est attachée, et qui sera d'ailleurs renforcée très prochainement dans le cadre du Comité Académique des Langues Régionales, le CALR, qui se réunira dans les semaines à venir.

Ici, dans le département du Gard, cette ambition prend une forme particulièrement concrète. Grâce à la politique volontariste conduite par M. le DASEN, nous avons pu renforcer les moyens consacrés à l'enseignement de l'occitan :

- des moyens supplémentaires attribués, notamment pour assurer la continuité du parcours bilingue ici même, à Saint-Hippolyte-du-Fort,*
- le renforcement de la formation des enseignants,*
- le développement des parcours en occitan jusque dans les lycées, notamment au Vigan et à Milhaud.*

Je tiens d'ailleurs à saluer tout particulièrement les classes qui participent à cette journée. Leur implication, leur créativité, leur enthousiasme, sont une belle démonstration de ce que peut être l'école quand elle s'ouvre à la diversité linguistique et culturelle. Un grand bravo également à leurs enseignants, qui portent ces projets avec conviction et énergie.

Je tiens à remercier très chaleureusement l'ensemble des financeurs et partenaires qui rendent ce travail possible : au premier rang desquels la Région Occitanie, engagée de manière constante en faveur des langues et cultures régionales. Mais aussi le département, les collectivités locales et aujourd'hui particulièrement la mairie de St- Hippolyte-du-Fort, les associations, les établissements scolaires et bien sûr le CREO, organisateur de cette belle journée. Les excellentes relations que nous entretenons dans le cadre du groupe de travail départemental autour de l'occitan sont une force. C'est grâce à cet esprit de collaboration, de confiance et d'engagement partagé que nous pourrions avancer ensemble.

Enfin, je tiens à conclure en rappelant combien la culture occitane qui nous rassemble aujourd'hui est une culture vivante, riche, créative, qui nous relie à notre territoire, à une part de notre identité locale, et à notre manière de dire le monde. Et comme toute langue vivante, elle nous ouvre aussi aux autres, à l'altérité, à la diversité du monde, et à d'autres façons de dire, de penser, de rêver.

Alors aujourd'hui, célébrons cette langue, cette culture et cette jeunesse qui la porte.

Mercé a totas e a totes e vos desiri un Total festum agradiu ! / Merci à toutes et à tous, et très beau Total Festum !

L'aperitiu e lo repais foguèron partatjats amb l'associacion l'Ecole des Arts vivants, qu'impulsa ela tanben una dinamica dins lo ròdol. Tielas de Seta, tapenada de l'ostal, cerièras de l'òrt e pastisson a la farina de castanha, e tot plen de causas deliciosas : un bon moment de convivéncia !

Puèi foguèron organizats de **talhièrs per totes e totes**, un a l'entorn del **cianotipe**, tecnica quimica que permet de produire de menas de fotografias blavas e blancas, amb Gabrielle Besse, professora d'Arts plastics formada a l'occitan mercé al dispositiu « Ensenhar ». Puèi seguiguèron d'escambis dins lo local de la mediatèca a l'entorn de l'expleitacion en classa dels albums joinessa en occitan amb Aurélie Dieudonné. Chloé Velay, responsabla de la mediatèca, nos demanda de tornar l'an que ven. L'autre talhièr èra a l'entorn dels **cants polifonics** que i trabalhèrem una cançon d'Armanhac, « *La guilhomée* », a tres voses, bassa, nauta e melodica. Virginie Ardaen, la professora, anima regularament de talhièrs a Sant-Ipolit-del-Fòrt e al Vigan. Vos aconselham l'experiéncia. La cultura locala foguèt de segur evocada amb la **visita del musèu de la seda**, animada per Jaumelina Martin, nos permetèt de descobrir la diversitat de teissatges coma lo processus de realizacion de las tèlas de seda, dels manhans al teissut, e foguèt agrementada de lecturas de poèmas o tèxtes o cants eissuts en particular del CD *Camins de seda* del grop de Gard Calèu.

Escambiar, soscar amassa, es tanben una idèa-clau de nòstres Total Festum. Aital los talhièrs s'acabèron per una taula redonda sus la transmission de la lenga uèi, animada per Benoit Bolano, vice-president del CREO, amb la preséncia de Marc-Andrieu Jullian, que foguèt lo segond conselhièr pedagogic de Gard, que portèt tanben l'experiéncia pionièra de Danièla Julien, la primièra en data. M.J. Verny parlèt de l'accion e de l'organizacion del CREO, entre engatjament militant, representacion dels collègas de cap a l'administracion, als elegits, a las organizacions sindicalas. Qualques escambis puèi amb la sala, pas pro nombroses, saique... mas aviam una jornada tament plena...

Enfin, lo **concert public** marquèt la volontat del CREO de faire plaça a una cultura viva – d'aquí lo nom del plan impulsat per la Region – sens laquela i pòt pas aver d'ensenhament de l'occitan fecond. Tenèm doncas a consacrar una part importantas de las ajudas a la remuneracion dels artistas, per sos concèrts o representacions teatralas tant coma per las animacions qu'asseguran.

Lo grop nimesenc *Cabifòl*, mai que mai inspirat per lo contaire, escriure e pedagogò nimesenc Jòrgi Gròs nos encantèt sus la plaça del vilatge. Un concert de qualitat, accessible a un public larg, amb de moments intimistas o onirics e d'autres mai risolièrs. Mercé, Idelette e Pascal !

E encara, coma totjorn, prepausèrem un **estand de libres e de documents pedagogics** pels dròlles mas tanben pels ensenhaires e mai pel grand public. Mercé als collègas de lor devoament (mencion particulara a Eric). Aquelas vendas permeton al CREO de manténer de finanças sanas e de poder puèi ajudar los projèctes pedagogics. Mercé tanben als 3 collègas que prenguèron o renovelèron lor adesion : nòstres collègas aderents representan nòstra fòrça màger.

SITUACION DEL PRIMIER GRA

Aude Fabienne Albert

- Los cursus bilingues se pòrtan plan. Carcassona contunha sa progression, la còla pedagogica compausada d'Aurèlie Mathieu Gervasi, Florent Daubin, Lorraine Bour e Melanie Tesseyre demòra establada a la dintrada 2025.
- A Lesinhan-de-las-Corbièras, las doas mairalas gardan lors regentas, Aurélia Coutin-Druon e Amandine Lusson, l'elementari perd sa regenta de CP, Gaëlle Cantié, que s'en va dins Erau. Hugo Trocellier pren sa plaça. Audrey Duchassin, Charlotte Cabrera e Julie Calvet constituïsson lo demai de la còla.
- A Montreal d'Aude, Maryline Beaudonnet qu'èra en formacion *ENSENHAR Professor.a* repren son pòste de mairala. Edwige Ries, la professora estagiària que prenguèt la classa aquest an, es afectada coma remplaçanta a la dintrada. L'escòla foncionarà sul modèl « una mèstra-una lenga ». A l'elementari las coòrtas contunhan de montar amb los CE2 novèls. Las doas regentas son Anaïs Biard-Levinski e Annelise Guillien.
- A l'escòla Lamartine de Narbona, Oceane Jover contunha de far de trabalh de recrutament a la mairala, e mai s'es complicat, que lo barri es un pauc enclavat dins la vila. Melania Geray, regenta de l'elementarin aurà los CP-CE1.

Erau Céline Serva

- En 2025, lo departament aculhís de collègas novèlas, Myriam Bazza, professora d'escòla estagiària, Gaëlle Cantié qu'arriba d'Aude per un pòste sagetat a Vilanòva de Besièrs ; Célie Vignerie, que se vòl formar en occitan e s'implicar dins lo cursus bilingüe de Miraval, ont pren lo pòste sagetat de Noemia Gallesio (primièra beneficiària del dispositiu *ENSENHAR Professor.a* per Erau), que complèta la còla de Marie de Sévigné de Montpelhièr amb Benoit Bolano e Delfina Colras.
- La còla pedagogica de Vilanòva de Besièrs es afortida : 4 professors asseguraràn lo bilingüe de la mejana seccion al CE2, mercé a Sarah Combès que tòrna prene d'escolans bilingües. Un pòste sagetat demòra vacant sus l'escòla.

- Lo cursus de Serinhan serà completat per Lisa Marie, estagiària ongan, que pren la seguida en CE1 per trabalhar en binòme amb una collèga monolingüe, coma Louis Monsarrat e Frédérique Pinol pels CP.
- Felicitam Lisa Marie e Johanna Pellicer per lor annada d'estagi e lor titularizacion que las condicions ne foguèron pas totjorn aisidas.

Gard Aurélie Dieudonné

- A l'escòla elementària de Sant Ipolite del Fòrt, un pòste sagetat dubrís per assegurar la seguida del cursus. Los primièrs escolans bilingues arriban en CM2. La còla bilingüa càmbia amb lo despart de Julie Forestier e Marion Courtiol, aculhissèm tres regentas novèlas que se van partejar las tres classas bilinguas. Benvenguda a Laurie Munsch que felicitam per sa titularizacion après una annada a St-Privat-dels-Vièlhs, Juliette Domergue, professora d'escòla estagiària, que ven de capitar lo CRPE bilingue) e Fabienne Guillain, plan motivada, que se vòl formar a l'occitan. Pas de cambiaments per la mairala. Per lo cursus del Vigan, pas de cambiament tampauc.
- A St-Privat-dels-Vièlhs esperam lo o la que prendrà la seguida de Laurie Munsch. En mai dels sites bilingues, un ensenhament renforçat es propausat a Aspères. En seguida de la demanda de l'estudi de realizacion d'un cursus bilingue per la comunautat de comunas del país somierenc, l'escòla Georges Bizet foguèt ciblada. Dempuèi d'ans, Severine Brun prepausa a sos escolans e a totes los del cycle 2 lo projècte pedagogic academic. Pauc a cha pauc balhèt enveja a sa collèga Cécile Denjean de s'interessar al projècte. Una puèi l'autra participèron a l'estagi academic, puèi s'inscriguèron totas doas als talhièrs linguistics *Devenir Autonome en Langue*, resson positiu dins l'escòla. A la dintrada los GS e CP auràn un ensenhament renforçat d'occitan de: 3 oras/setmana de lenga e en lenga, e plan segur participaràn al projècte novèl.
- M. Fesquet, IEN de la circonscripcion de St-Ipolite-del-Fòrt-Lo Vigan, comandèt pels ensenhaires bilingues un plan *bilingüe*, temps de formacion bastit sul modèl del plan matematicas o del plan francés e pres sus las 18 oras d'animacion pedagogica. Dòna Martin, IEN d'Alès 1, acceptèt la participacion dels ensenhaires de Mazac. Un temps per se rescontrar, per escambiar las aisinhas bastidas, las practicas de classa e crear un collectiu bilingue. Cadun beneficièt d'un accompagnement individual dins sa classa. Mai tard s'acampèron per trabalhar per cycle sus de questions qu'avian causidas. Enfin, amb los professors dels collègis de sector dels cursus. Demest los presents, un sol aviá agut un jorn dins sa carrièra una formacion especifica. Mercejam M. Fesquet d'aver pres en compte l'especialitat dels ensenhaires bilingues e de lor aver ofèrt un quadre de formacion especific e li desiram una bona retirada. Dobtam pas que lo camin dobèrt per el serà seguit.

- A la dintrada, Maguy Caparros que beneficièt de la formacion « ENSENHAR Professor.a » l'an passat començarà un ensenhament afortit de l'occitan dins son escòla.
- La còla de l'escòla de Meyrueis es a trabalhar a un projècte plurilingue. A la dintrada 2025, los pichons fins al cicle 2 aproficharàn d'un ensenhament afortit de l'occitan amb Natacha, Bénédicte e Amandine que se perfeccionèron en lenga pendant l'annada. Los escolans de cicle 3, en mai de contunhar lor aprendissatge d'occitan lenga viva, seguiràn un ensenhament EMILE en anglés. A la dintrada 2026, totes los escolans aprendràn l'occitan e l'anglés d'un biais afortit. Mercé a la còla per aquesta experimentacion. Mercé tanben a Marie-Anne Chateaufreud e Brahim Azaoui, cercaires en didactica de las lengas, que van assegurar lo seguit scientific.
- Paul Ferrara titularizat après son annada de PES va s'installar a l'escòla mairala de Sanch Eli.
- Manon Chazaly va a l'escòla de la Costarada de Marvejols.
- Baptiste Lapeyre va, per un an, prene la mission de CPC de la circonscripcion de Mende. Mercé pel trabalh fach en classa bilenga pendant d'annadas.
- Pauline Sudre-Bayle va ocupar, en mai de sa classa a mièg-temps, una mission de formacion coma PECMF.
- Marie Del Torchio ven de passar son CRPE especial e arriba coma PES a la Costarada de Marvejols.

Polidas retiradas

- A Yannick Duquesne que foguèt conselhièr pedagogica lenga e cultura regionala dins Gard un parelh d'ans abans de tornar en Losera ont ensenhava dins lo cursus bilingue de Marvejols amb los CP.
- A Sylvie Guardia, afogada de l'occitan, qu'ensenhèt totjorn nòstra lenga e cultura. S'èra pas jamai riscada a ensenhar en occitan mas lo pòste de TR qu'ocupava dempuèi qualques annadas la menèt a ensenhar aqueste an a Florac dins l'encastre de l'ensenhament afortit. Pensi que se regalèt amb los escolans. Alara, un brave mercé Sylvie per ton dinamisme, ta positivitat, ton vam de cada jorn, lo temps que passères a explicar als regent(a)s que rescontrères dins tos remplaçaments lo perqué de l'ensenhament DE o EN lenga occitana.

SITUACION DEL SEGOND GRA

Evolucion de la mapa de l'ensenhament de las LVR a la dintrada 2025

(Sorga : CALR del 5-06-2025)

Ouvertures de sites ou de classes d'occitan en collège

Continuité des cursus en collège :

- Atelier DNL au collège Clemenceau à Montpellier

Ouvertures options facultatives :

- Roujan
- Frontignan
- Juvignac
- Maraussan

Ouvertures de sites ou de classes (Lycée)

- Ouvertures d'un atelier au Lycée René Gosse à Clermont-l'Hérault
- Ouverture d'un atelier au Lycée de Castelnaudary
- Ouverture LVC Lycée Peytavin à Mende
- Réouverture LVC Lycée Milhaud
- Ouverture LVC Lycée du Vigan
- Ouverture LVC Lycée Lacroix Narbonne

LAUREAT.AS 2025 DEL CRPE ESPECIAL OCCITAN

Gilles Arbousset - Joëlle Rossignol

- CRPE especial 2025 : felicitacions a las cinc collègas novèlas dins l'acadèmia de Montpelhièr : Marie Del Torchio, Kimberley Binet, Myriam Bazza, Elise Blayac e Juliette Domergue. Aital lo departament d'Aude aurà lo plaser d'aculhir Kimberley e Elise, Erau veirà arribar Myriam, Juliette serà dins Gard e Marie en Losera. Lor desiram una bona annada escolara en occitan.
De notar de Marie Del Torchio e Juliette Domergue son las doas primièras estudiantas preparadas al CRPE especial occitan sul siti de Mende.
- Sul site de Mende, seràn tornamai doas estudiantas de M2 que van aprestar lo CRPE especial per 2026, e mai doas estudiantas de M1.
- Totjorn a Mende, los estudiants de licencia 1 que comencèron de participar a de talhièrs de lenga a la Facultat d'Educacion l'an passat van contunhar en L2. Èran 6 l'an passat... Aprèstan lo CRPE especial de 2027. Bon camin !

CRPE, CAPES, AGREGACION

Los concorses de recrutament dels ensenhaires : CAPES / CAFEP e del CRPE especial lengas regionalas son d'ara enlà plaçats en L3 e seguits, pels laureats – mas tanben pels non laureats – de doas annadas de formacion a l'INSPE en master. Lo detalh de la reforma dels concorses estat desvelat per una començança tre la dintrada universitària 2025 e una primièra session en junh de 2026. Los concorses en M2 son mantenguts per un periòd transitori. Los estudiants inscriches en M2 o titulars d'un M2, pòràn donc presentar los dos concorses.

Primièr gra

Trobarètz l'arrestat del 17 d'abrial de 2025 fixant las modalitats d'organizacion dels concorses extèrns especials de recrutament dels professors de las escòlas, publicadas al J.O. en cliquant sus aquestes ligams.

[Arrêté du 17 avril 2025 fixant les modalités d'organisation du concours externe et des concours externes spéciaux de recrutement de professeurs des écoles](#)

[Réforme de la formation initiale des professeurs](#)

Admissibilité

● Première épreuve

Durée : 4h. Coef.5 ; notée sur 20.
L'épreuve vise à évaluer les connaissances disciplinaires en français et en mathématiques du candidat

● Deuxième épreuve

Durée : 4h, Coef.3 ; notée sur 20.
L'épreuve porte sur les autres domaines d'enseignement de l'école primaire à l'exception de l'EPS. Elle permet d'apprécier les connaissances du candidat et ses capacités d'analyse et de réflexion en histoire-géographie et enseignement moral et civique, en sciences et technologie, en arts (arts plastiques, éducation musicale, histoire des arts) et en langue vivante.

● Troisième épreuve

Durée : 2h40, Coef.4. ; notée sur 20.
L'épreuve comporte deux parties :
- une partie consistant en un commentaire dans l'une des langues régionales prévues au 2 de l'article 4 du présent arrêté d'un texte en langue régionale ;
- une traduction d'un texte bref en langue régionale, accompagnée de la réponse à des questions de grammaire.

La formation sera preparada, tre l'annada universitària 2025-2026, per la Facultat d'Educacion de l'Universitat de Montpelhièr, en presencial e a distància (FADH). Per mai d'informacions, contactatz , l'ensenhant referent del Mèster MEEF primier gra percors occitan, Gilles Arbousset (gilles.arbousset@umontpellier.fr).

Admission

● Première épreuve

Durée préparation : 1h. Durée épreuve : 1h.
L'épreuve consiste en un exposé suivi d'un échange avec le jury. L'exposé porte sur l'explicitation et la mobilisation d'une notion en français ou en mathématiques, s'appuyant sur un ou plusieurs documents fournis par le jury.

● Deuxième épreuve

L'épreuve comporte deux parties. Durée totale de l'épreuve : 55 min. Coef. 3.
Cette épreuve permet d'apprécier les connaissances du candidat dans le champ des activités physiques sportives et artistiques supports de l'enseignement de l'éducation physique et sportive à l'école et au collège et sur le développement moteur et psychologique de l'enfant.

● Troisième épreuve

Durée préparation : 3h.
Durée épreuve : 30min (exposé : 20 min, échange : 10min) Coef.3 ; notée sur 20. La note 0 est éliminatoire. L'épreuve porte sur la langue régionale choisie par le candidat à l'inscription.

Second gra

Arrêté du 17 avril 2025 fixant les modalités d'organisation du concours externe du certificat d'aptitude au professorat de l'enseignement du second degré

Réforme de la formation initiale des professeurs

Admissibilité

● Première épreuve

L'épreuve consiste en une composition en langue régionale à partir d'un sujet s'appuyant sur un dossier constitué de documents de nature variée.

● Deuxième épreuve

Durée : 4 h ; Coef. 2 ; notée sur 20. Chaque partie compte pour 10 points. Une note globale égale ou inférieure à 5 est éliminatoire.

- La première partie de l'épreuve est constituée d'un thème et d'une version.

- La seconde partie porte sur une analyse critique des faits de langue à rédiger en français.

● Troisième épreuve

Coef. 2. notée sur 20. Une note globale égale ou inférieure à 5 est éliminatoire. Le candidat a le choix, lors de l'inscription au concours, entre les options suivantes relevant des différentes sections du présent arrêté : anglais, espagnol, histoire et géographie, lettres, mathématiques

Admission

● Première épreuve (en 2 parties)

Préparation : 3h. Épreuve : 1h ; Chaque partie dure 30 mns (exposé : 10 min, échange : 20 min). Coef. 5. notée sur 20.

L'épreuve prend la forme d'un exposé suivi d'un échange avec le jury qui consiste, à partir d'un dossier constitué de divers documents, à présenter de manière organisée les principaux enjeux d'un sujet.

● Deuxième épreuve

Durée : 35 mns ; coef. 3. Épreuve notée sur 20. La note 0 est éliminatoire. Cette épreuve est présentée à l'article 4 de l'arrêté : « La seconde épreuve d'admission, commune à l'ensemble des sections, consiste en un entretien avec le jury. [...] »

Exemple de sujet per la 1^{era} espròva d'admissibilitat

Exemple de sujet per la 2^{nda} espròva d'admissibilitat

Lo programa del CAPES / CAFEP 2026

« Pour les épreuves portant sur la langue régionale, un thème (programmes de collège) et quatre axes (programmes de lycée) sont inscrits au programme :

Le Néant et la joie, Guillaume d'Aquitaine, Katy Bernard, éditions Fédérop, 2013.

La Mondina, Joan Giraud D'astros, éditions Per Noste, 2006.

Las Islas jos lo sang, Joan Ganhaire, éditions A tots, 2006.

Calendau, Frederic Mistral, éditions A l'asard Bautezar, 2018.

Verd Paradis II, Max Roqueta, éditions Letras d'òc, 2021.

- Collège : Thème : Voyages et Migrations
- Lycées :
 - Seconde. Axe : Le passé dans le présent
 - Première. Axe : L'être humain et la nature
 - Terminale. Axe : Fiction et réalité
- Enseignement de spécialité, terminale : L'amour dans tous ses états »

La formacion serà prepausada, tre l'annada universitària 2025-2026, per l'Universitat Paul-Valéry.

Per mai d'informacions, contactatz los responsables del Master MEEF 2nd gra percors occitan : Laurent Alibert (laurent.alibert@univ-montp3.fr) e Sylvain Chabaud (sylvain.chabaud@univ-montp3.fr).

Lo concors de l'agregacion Lengas de França

Nòta CREO

De decenias de luchas per obténer la creacion de l'agregacion, que dona de perspectives de carrièra als professors d'occitan comparablas a las autras disciplinas ; 10 collègas an capitat lo concors dempuèi 2017, dont 9 formats en tot o partida per l'Universitat Paul-Valéry. Aquest an, avèm enfin obtengut que los programas sián publicats abans las vacanças. L'argument màger per obténer mai de pòstes es lo nombre de collègas se marcats al concors e presents a las espròvas d'admissibilitat.

La formacion 2025-2026 es prepausada per l'Universitat Paul-Valéry Montpellier 3. Per mai d'informacions, contactatz lo responsable del departement d'occitan, Yan Lespoux (yan.lespoux@univ-montp3.fr).

[Lo detalh de las espròvas](#)

[Lo programa session 2026](#)

[S'inscriure a la preparacion](#)

Disparicion de la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » L3 / M1

Gilles Arbousset

Mentre que sèm dins un periòd d'instabilitat provocada per las reformas de la formacion dels ensenaires e dels concorses de recrutament, ont la plaça de l'occitan es pas absolutament assegurada, nos arriba, pels futurs estudiants concernits, l'anóncia de la disparicion de la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » en L3 / M1.

Suspresa, atissament e desaprovacion

Suspresa. L'anóncia es pas estada facha pendent los Grops de Trabalh departamentals o en Conselh Academic de la suspension (es la paraula de l'OPLO) d'aquela borsa pels estudiants novèls, e sèm pas estats, coma associacion representativa dels ensenaires de l'ensenament public, ni associats, ni informats del projècte.

Atissament. Es una decision injusta qu'es de natura a fragilizar los dispositius de formacion coma lo qu'es prepausat per la Facultat d'Educacion de l'Universitat de Montpelhièr (a Carcassona, dempuèi 2002) mentre qu'obram collectivament al desvolopament de l'ensenament de l'occitan e batalhan al manten de las formacions sovent menaçadas.

Desaprovacion. Aquela decision es pas sens consequéncia per la question complicada del recrutament dels ensenaires bilingües dont la Convencion Estat-Region, e cors d'elaboracion, dirà l'importància.

Aquela anóncia brutalata jos-estima la precaritat ont se tròban d'estudiants nombroses. Non informats per l'eventuala fin de las borsas, los estudiants se son engatjats dempuèi mantun mes dins la procedura « mon màster » per integrar las formacions universitàrias en MEEF primièr e segond gras. D'unes an quitat lor lotjament d'estudiant per cercar un albergament dins las vilas ofrissent la formacion als concorses CRPE especial percors occitan, coma Carcassona, çò qu'engendra de fraisses importants (agència, caucion etc...). Se son lançats dins aquela dralha amb l'idèa de pretendre a la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » qu'es una ajuda indispensable per poder estudiar serenament dins un dispositiu – lo sol – que lor assegura una formacion professionala complèta, un diplòma, un mestier.

Amb la desaparicion de la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » en Licéncia 3/ Mastèr 1 per la dintrada 2025-2026 riscam de veire d'estudiants motivats renonciar a la formacion iniciala per de rasons financièras. Sabèm que se presentan al concors sens formacion seràn pas admeses.

Es un còp portat contra la formacion en filiera bilingüa

La consequéncia dirècta d'aquela decision injusta, curiosament venguda d'un actor màger del desenvolopament de l'ensenhament de l'occitan es de descoratjar los estudiants desiroses de se lançar dins lo mestier d'ensenhair bilingüe. Es tanben desconsiderar l'engatjament sincèr dels actors de terren qu'òbran uèi a la transmission de l'occitan e de totes los qu'an trabalhat a l'estructuracion de l'ofèrta de formacion publica dempuèi de decennias. Es metre en perill tota la filiera de la formacion universitària bastida e mantenguda amb dificultat.

Per una politica d'ajuda equitabla

La decision qu'es presa d'arrestar d'ajudar los estudiants que s'engatjan en 2025-2026 dins la formacion, en contunhant a acompanyar los que son ja dins lo dispositiu MEEF, crèa un tractament inequitable entre los estudiants.

Una pista mai acceptable auriá pogut èsser de reduire lo nombre de borsas en permetent a l'ensemble dels estudiants, futurs ensenhaires bilingües, tre l'annada de L3 / M1 d'accedir a aquela ajuda indispensable.

Una segonda pista seriá estada de ventilar autrament las subvencions que l'OPLO/La Region atribuís a tala o tala associacion, tal o tal operator.

Responsa de l'oplo

Pendent un acamp en visioconferéncia lo 23 de julhet de 2025, los representants de la FELCO son estats informats per l'OPLO/La Region de las rasons (budgetàrias mai que mai, mas tanben « lo caractèr pauc incitativ de la borsa »...) qu'an menat a la decision incomprensibla de causir de suprimir la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » L3 / M1.

Nos felicitem de l'engatjament de nòstra Region en favor de la lenga e de la cultura occitanas e per çò que nos concernís dins l'ensenhament public, de l'escòla primària a l'universitat, coneissèm l'accion de l'OPLO tanben dempuèi sa creacion... mas sul subjècte precis de la borsa « ENSENHAR Etudiant.e » L3 / M1 pensam qu'aquela decision es una plan marrida decision, un plan marrit messatge adreçat als actors actuals e futurs de defensa de nòstra lenga.

PROJÈCTES PEDAGOGICS

AUDE

TAISSONET FA NÀISSER D'ARTISTAS

Fabienne Albert

ESCÒLA PRIMÀRIA

Montlaur

Mariane Chauvet, regenta de l'escòla de Montlaur dins Aude imaginèt un projècte d'art visual, polit exemple de trabalh interdisciplinari a l'entorn del graf e del projècte pedagogic Taissonet fa l'artista amb una resulta remirabla. Del cant de l'Immortèla a « Ratapenada », una cançon del libret Taissonet, vaquí una polida òbra d'art pintrada pels escolans de la comuna de Val de Danha-Montlaur que fan passar un messatge : « L'artista, siás tu ! ». Son los artistas de l'associacion One One que grafèron lo dessenh e los escolans daissèron lors patadas. Mercé a la comuna de Montlaur e subretot a l'associacion Abribus que sosten la lenga nòstra (dins l'encadre de Total Festum). Òsca a las ajudas per de projèctes aital e òsca als artistas ! E cric e crac, l'òbra es acabada ! E crac e cric, es tot polit polit !"

SORTIDA A MENÈRBA

Mélanie Roussel

COLLÈGI

MARCELIN ALBERT

Sant-Nazari-d'Aude

Lo 10 d'abrial, per un solelh encantaire, arribèrem a Menèrba aculhits per Bernard Cauquil de l'associacion Camins, Ives Seguièr, e tres de lors amics occitanofòns. Lo rencontre intergeneracional e plurilingue foguèt una capitada. Seguiguèrem Ives per una visita del site natural de Menèrba puèi los collegians començèron una caça al tresaur en occitan dins lo vilatge. Per una primièra annada d'occitan, se'n sortiguèron plan per legir e comprene los indicis. Lo tresaur èra al pè de l'òbra de pèira de Jean-Luc Severac.

Un tròç de poèma de Loïsa Paulin legit agèt, lo cal reconéisser, mens de succès que los chocolats. Aquela sortida constituèt una introduccion a una seshilha sul drama catar e la fin d'una sequéncia sus la localisacion dins l'espaci.

Una annada sens encontradas departementalas dins Erau mas de projèctes d'escolàs federators de valorizar :

- **Miraval** Encontradas del 26 de mai, amb talhièrs danças, contes, cosina, arts plasticas e concèrt per totes los escolans.
- **Clarmont d'Erau** lo 10 de junh, una jornada de las lengas amb istòrias, contes, danças, jòcs lingüistics, arts, descobèrta d'instruments amb Philippe Carcassès e Marie Frinking.
- **Besièrs** la còla pedagogica de Nelson Mandela trabalhèt un projècte cap a la parentalitat. Regents, escolans e parents escriguèron de cançons amb l'acompanhament de musicaires.
- **Vilanòva de Besièrs** lo 13 de junh, l'escòla primaria organizèt una jornada occitana amb danças, contes, arts, jòc de tambornet, spectacle de teatre per la companhia de la Rampa.
- **Olonzac** l'escòla mairala elaborèt un projècte cap a la preïstòria amb lo musèu del vilatge e los arqueològs locals. Los escolans capitèron de tornar imaginar e bastir una bauma dins l'escòla. A la fin de l'exposicion, acabèron la fèsta per las danças de Taissonet.
- **Montpelhièr** l'escòla Marie de Sévigné menèt un projècte artistic e literari a l'entorn de Max Roqueta. Un trabalh d'art grafic foguèt realizat amb l'acompanhament del plastician Joan-Carles Coderc.

JORNADA DE LAS LENGAS

Devà Dauriac

ESCÒLA LAURE MOULIN

Clarmont d'Erau.

Aquest an, avèm organizat la jornada de las lengas lo 10 de junh. La tòca èra de valorizar las lengas e las culturas de las familhas, de crear de ligam, un moment convivial de partatge, entre los ensenhaires, los escolans e los parents.

Avèm creat 16 còlas (entre 10 e 12 enfants per grop del CP al CM2 mesclats). Cada còla a participat a 7 talhièrs (de vint minutas cadun) dins la jornada, menats pels ensenhaires, de parents o de grands, de musicians, Philippe e Marie Carcassés (que presentèron d'instruments tradicionals occitans) e per la conselhièra pedagogica departementala d'occitan, Celine Serva (qu'animèt de talhièrs de danças e d'istòrias).

Mantuna lenga e cultura foguèron representadas : alemand, espanhòl, anglés, breton, occitan, arab, roman, moldau, italian. Èra lo primièr còp que fasiàm aquela experiéncia e foguèt una capitada. I tornarem l'an que ven, amb d'autras lengas e culturas.

Lo collègi del Salagon recebèt l'acreditacion Erasmus+ que permet de montar de projèctes a l'escala europenca per un còst reduch. La recèrca del partenari ideal foguèt longa e complicada mas finiguèri per trapar una collèga italiana qu'ensenha a Verrès, en Val d'Aosta, afogada d'istòria e de lengas romanas, qu'acceptèt d'aculhir nòstre grop de 5^{ena}, 4^{ena} e 3^{ena} a la debuta d'abril.

Foguèt l'escasença de trabalhar ensems, d'escambiar tota l'annada sus de tematicas diversas e de faire descobrir nòstra lenga e cultura d'òc als nòstres correspondents italians que practican lo multilingüisme al quotidian. La region a un estatut linguistic particulier e lo francoprovençal i es plan present. Foguèron curioses de ne saber mai sus nòstra Region e son istòria que vendràn descobrir en 2026. L'escambi permetèt als escolans de valorizar e partatjar lors coneissenças.

En fin d'annada amb los 23 escolans de 6^{ena}, partiguèrem dos jorns a la descubèrta del Causse del Larzac. Foguèrem albergats al Domèni de Galhac, a Sauclières, pròche La Cobertoirada que jonhèrem a pè lo 1er jorn per descobrir los paisatges de sud Avaron. Aprèp la caminada, nòstre guide local, Pèire Còste, nos faguèt una visita apassionanta del vilatge en lenga e nos contèt l'istòria dels Templièrs. La serada se perseguiguèt per un balèti.

L'endeman, direccion lo Cailar per una segonda visita amb Pèire a la descubèrta de l'arbre escalprat e del castèl vièlh. Una visita de Lodèva e un rescontre amb d'escolans del collègi Paul Dardé foguèron los darrièrs tempses fòrts d'aqueste viatjòt que permetèt als joves de descobrir de luòcs emblematics de nòstre patrimòni que coneissián pas brica. Mercejam vivament lo CREO per son ajuda financièra que permetèt als mai joves de viure aqueste projècte organizat sonque per eles. Una capitada que nos donèt l'escasença, de retorn en classa, de crear de polits quasernets de viatge.

Esperam ara lo mes de setembre que un quarantenat d'escolans de CM2 se son marcats : una primièra que nos dona de vam e d'espèr pel futur.

Viatjar... Quin mot polit a l'epòca de la tirania dels ecrans. Se'n anar, al mens tres jorns complets, daissar completament baüt (o gàbia segon los diccionaris) / família / rotina / corses e contraròtles per èsser liure, pauc impòrta la destinacion. Vaquí una motivacion de las cranas per se marcar a una opcion, que, quitament se fa resson al nom de la region, atira mens qu'un plat espinac-quenèlas de bechet a la cantina.

E per la pedagogia brancada aquò te fa projècte :

« - *C'est quoi votre projet pédagogique ?*

- *Un voyage en Occitania !* »

Ensenhi en collègi a Lodeva desempuèi 2022. L'occitan s'i manten amb un quarantenat de joves que totes, entre pauc e mens, presentan un perfil psicologic cargat : PAP, PAI, PPS, fobia escolara, complèxe de superioritat o d'inferioritat, autisme, refús de l'autoritat, fisança en se nula, parlariá sistem(ati)ca, trebolum de la concentracion, mans claufidas de rastolhs (canha), anti-occitanisme (e òc n'i a : son los parents – d'occitanistas – que los marcan ribon-ribaina a l'opcion occitan e los dròlles per reaccion, s'embaissan a poirir lo cors) parents desseparats o famílias monoparentalas. Aquí dessús una abséncia totala de cors d'occitan dins totas las escolàs de proximitat manca a la calandreta Tèrra Maire de Salèlas del Bòsc ont los calandrons CM2 son pauc nombroses e arriban sovent a saturacion.

Per far cort una vilòta socialament en desbaruta, pauc poblada : empr'aquí 7000 anmas (113 mòrts per 67 naissenças en 2023), amb un taus de caumatge de 20 % e un de pauretat de 30 %, una geolocalizacion d'isolament que ne fa una quasi isla, çò que dona un estat d'esperit d'insulari : soi sol.a al mond e m'acontenti de pauc. Aürosament e lausat siá Sant Focaran (Saint Fulcran, patron de Lodeva) degun non es rancurós e i a tanben d'engeni (per exemple lo monument als mòrts pacifista escultat per Paul Dardé).

En 2024 foguèri obligat d'anullar un viatge en Perigòrd pr'amor la directritz de l'albergament alai nos remplacèt per una escolà locala, copant lo contracte moral qu'aviam passat totes dos sense me n'informar per abans. L'embrenada. Aürosament tornar pel projècte de 2025, l'inspector Cristòl Causse me conselhèt de passar per una societat professionala d'organizacion de viatges *Saveurs et Patrimoine* situada en Alès.

Zo Petaçon e lo CREO Lengadòc foguèron generoses (en subvencions, solide) plan mercés a eles. Un collèga (catalan) professor d'arts plasticas se juntèt al projècte e menèt 15 escolans de cinquena de mai, que completèron los 22 occitanistas pas pro nombroses per emplir l'autocarri. Una mamà se portèt voluntària per nos acompanhar, qu'èrem pas que dos adultes per 37 collegians (collègas indisponibles o pas interessats, AESH e susvelhants en sos-efectiu).

Tot aquò fa que partiguèrem del 2 al 4 d'abril de Lodeva a Cadonh en Dordonha (330 km de distància), ambe per tòca las visitas de Las Caus IV e del parc animalier del Tòt, etapas a Fijac lo dimècres e a Albi lo divendres, visitas dels còrs de vila fòrt apreciadas pels joves).

Vos passi los detalhs de la papieralha administrativa, complèxa e longassa a boca que vòls mas lo viatge foguèt ficelat de man de mestressa per Margareth de Saveurs et Patrimoine : carreg, visitas e albergament (manca per Las Caus amb un Pass Culture suprimit e restablit, en soma pas que de gaug).

A Fijac poguèrem admirar una reproduccion giganta de la pèira de Roseta descobèrta en Egipte en 1799 e que permetèt a Joan-Francés Champolion de traucar lo mistèri dels ieroglifes e en Albi visitèrem la majestuosa catedrala Santa Ceselha. Las seradas a l'aubèrger de joventut de Cadonh se passèron en iniciacion a divèrsas danças tradicionalas e en coquinariás divèrsas indissociablas de la pre-adolescéncia.

Ça que la, la visita de la cauna de Las Caus (facsimil) ont nòstres aujòls exprimiguèron lor talent de pintors animaliers marquèt positivament totes los esperits. Detalh revelador, a ma question perqué l'occitan es absent de la senhalizacion (francés/anglés/espanhòl) la guida me respondèt a la lèsta que Las Caus IV èra un centre internacional e que l'occitan, e ben me faguèt comprèner qu'aquela lenga non i aviá sa plaça. Pasmens la meteissa guida tornèt dire matun còp que l'occitan èra la lenga del país e qu'a l'epòca de l'invencion de Las Caus, èra la lenga de cada jorn dels poblants de Montinhac (nom del vilatge del site). Òc ben, mercés. Bensai la dònna ignòra que dins un autre site internacional, aquel de Carnac (*Karnag*) en Bretanha ambe sas 2934 pèiras levadas, tota la senhaletica es tanben en breton.

Los collegians de la classe de 3^{ena} an imaginat d'istòrias preïstoricas e vos porgissèm un *kamishibai* en 13 tablèus ont li manca pas que las illustracions.

La fugida, raconte neolític

1. Al país de la tèrra roja, la tribú dels Ontapam campa dempuèi de lunas entre la ribièra Sal-A-Gho e una sèlva fulhosa. Lo lòc es aculhent : cacilha e peïssum abundan. De cabanons ocupan la prada, un quartièr bèl de dam còtz al ras del fuòc. La caça es estada bona !

2. Lo ser vengut, la tribú tota s'esgaudís. Cadun se regala d'aquela carn gostosa qu'assadola los còrses e fa gaug als còrs. Tambors e flaütas ressonan, la dança s'organiza a l'entorn del fuòc. Fa bon festejar lo succès dels caçaires ! Òmes e femnas tornan far la caça, comentan, explican, se felicitan. Los mainatges imitan lo succès dels adultes, los ainats apròvan.

3. Totes non son pas contents. Pèr-Ne e sos amics Toé, Elé, Lo e Bram se tenon un pauc al marge. Se fastigan. N'an un sadol. Vòlon partir, fugir, e viure luènh de la tribú. Perqué los adultes los critican e los entrepachan totjorn ? Perqué eles los mai joves devon seguir totjorn las meteissas règlas ? Perqué pòdon pas viure a lor idèa ? La decision es presa, deman a l'alba, partiràn.

4. Lo solelh s'es pas encara levat que cinc siloetas caminan long de la ribièra. Avançan en silenci d'un pas rapide. An pres d'armas, de noiridura e las indispensablas pèiras de fuòc. Son tot afiscats, l'aventura comença, an capitat, van poder viure coma vòlon !

5. Decidisson de traversar l'aiga. Aquò's pas evident, que sols Lo e Bram sabon se rebalar sus l'aiga ! Aquò rai, trobaràn un ga que passaràn en renguièra en se tenent als margues de las lanças. Aquò fach, an a pena lo temps de s'escapar que de crocodiles los avián encerclats !

6. Al campament Ontapam, la desapareguda dels mainatges inquièta los parents. Constatan que de lanças e de pigassas mancan, e mai de noiridura e de pèiras de fuòc... Comprenon que s'agís pas d'una simpla escapada, aqueles jovenòts s'imaginan pro fòrts per poder subreviure sense la tribú. Quins desssenats ! Los cal retrobar.

7. Los joves aventurièrs son suspreses per un auratge alara que caminavan dins una plana d'èrbas nautas. Ausisson de rugiments que fan resson al trôn... Viste, cèrcan un recès ! Veson pas que la sèlva ont entran en corrent, lo còr lor fa tifa-tafa. Se regropan totes los cinc al pè d'un casse gigant, sa rama espessa los protegís de la pluèja. Tremolan de freg e de paur.

8. L'auratge s'alunha. « Fagam un fuòc, çò ditz Pèr-Ne, nos rescalfarà e tendrà lo ferum a distància. » Totes s'afanan per trapar de fusta pro seca. Las belugas gisclan sus l'esca. Bufo que bufaràs e lèu lo roge de las flamas dança dins la clarièra. Se fa nuèch, los mai joves s'endormisson mentre que los ainats velhan cadun son torn en mantenent lo fuòc.

9. L'endeman matin, la talent los desrevelha. Las provisions son pauras. « Cacem » ça dison totes. Toè a trapat de pès d'auròc e de taïsson. Va plan pel taïsson, un auròc, per un primièr còp, aquò fa tròp... En seguissent la pista arriban a una sampa ont lo taïsson s'abeura. Doçamanet, l'encèrcan per lo cochar cap a una trapa que preparan. Lo senhal es fach e totes de bramar, de far de bruch ! Lo taïsson esvarjat se ronça e se va empalar sus las lanças de Pèr-Ne e de Bram !

10. Son fièrs en remirant lor primièra cacilha. Ont anar per manjar ara ? Recuperan lors afars e s'endralhan cap a una cauneta que Lo a localizada. Arribats sus plaça, despeçan lo taïsson e alucan un fuòc. La sentor de la carn rostida los fa salivar. Fa bon manjar la resulta de sa pròpia caça !

11. Brusquement ausisson un gronhament, de mai anar mai fòrt... Un ors, son dins la tuta d'un ors ! Devia dormir dedins la cauna e se n'èran pas mainats ! La bèstia s'avança, se dreça sus las patas arrièr, gronha, menaça ! Catastròfa ! Los joves esglasiats s'escapan de la cauna en corrent.

12. « Los enfants, ont sètz ?! » Son los parents, a lor recèrca tre la debuta. Avian capitat de seguir lors pesadas. « Sèm aquí, sèm aquí !! » Totes son tròp aüroses de se retrobar. Mas las retrobalhas duran gaire, l'ors, furiós contra l'intrusion corrís cap a eles. Va viste un ors, mai que mai quand es en colèra. Li virar l'esquina e aquò's la mòrt assegurada !

13. L'ors a regantat parents e joves, l'afrontament es inevitable. Los adultes brandisson las lanças.

– Dròlles ! Demoratz darrièr nosautres ! Aqueste ser i aurà de rostit d'ors pel sopar ! Lo «rostit» sembla pas assabentat. Rascla la tèrra de sa pata ambe ràbia e alanda sa gola en bramant. Los òmes tanben braman, tenon targa ambe lors lanças, los joves an amassat de pèiras e las getan contra la feràmia...

54 escolans marcats en occitan ongan al licèu : 15 escolans marcats en 2^{nda} OC, classa a projècte que prepausa en mai de las oras de lenga una ensenhament en DNL, SES ou EMC en occitan. 10 en ensenhament d'especialitat e 44 en opcion facultativa, 20 escolans al collègi.

Una bona chifra per menar tot un fum de projèctes pedagogics, mercé a la Region e al dispositiu « Parlem una cultura viva », al *Pass Culture* de l'academia, enfin al CREO e a Zo Petaçon qu'an subvencionat los dos projèctes mai ambiciosos : « Planeta nòstra » e « Max Roqueta en còs ».

- **Projècte « Cantar »** : Delfina Aguilera animèt mantun talhièr de cant per iniciar los escolans d'EDE LLCER als cants e a las danças de l'Edat Mejana e totes los escolans del collègi e del licèu aprenguèron lo *Se canta* per dubrir la setmana de las lengas lo 17 de març de 2025.
- **Projècte « Annada Max Roqueta »** : Dins l'encastre de l'annada Max Roqueta iniciada per la Metropòla de Montpelhièr, los 29 escolans de la classa de terminala, opcion facultativa, trabalhèron a metre en votz e en scèna qualques poèmas de l'autor que la sala 101 del licèu ne pòrta lo nom. Foguèron ajudats per la coregrafa Muriel Pique. Mercejam la Metropòla, son president Michaël Delafosse, son encargat del patrimòni Boris Bellanger e mai particularament Marie Susplugas, que bailegèt aqueste projècte d'aver organizat aqueste rescontre al mes de novembre a l'ostal de las relacions internacionalas de la vila de Montpelhièr. L'espectacle public « Max Roqueta en còs » foguèt donat lo dijòus 27 de març de 2025, en preséncia de Marie Susplugas, de MJ Verny, presidenta del CREO, de JC Forêt, representant de las edicions Jorn, de parents et d'escolans recampats. Los joves avián cargat de tricòts estampilhats *bip*, *brigada d'intervencion* poetica per joslinhar lo caractèr engatjat de son accion artistica.

- Dins lo meteís encastre, la còla d'especialitat participèt a la visita menada de la vila lo 17 de mai de 2025, 3 élèves de la 1^{era} opcion facultativa diguèron un poèma per dubrir la cerimonia que desvelèt la placa comemorativa pausada carrièra Sant Guilhèm lo 24 de junh.

- Los joves de 4^{ena} e 3^{ena} anèron veire las realizacions graficas dels pichòts de l'escòla Marie de Sévigné. (cf p.37)
- **Viatge linguistic** del 7 al 11 d'abrial : « Malhòrca, sus las piadas de Jaume 1èr ». Permetèt la descobèrta de l'istòria lengadociana de l'iscla de las Balearas, amb la visita del castèl de Capdepedra, e lo rescontre sus la plaja del Soller amb los liceans de Carcassona

- **Projetè « Planeta nòstra »** : S'agís d'un projetè *Parlèm una cultura viva* de la Region, finançat tanben pel CREO e Zo Petaçon que mercejam. A partir de la traduccion que los liceans faguèron d'aqueste libròt eschich per la dòna Biagini e polidament illustrat per Omar Chabiky, lo libre en occitan foguèt estampat ongan pels BTS1 « imprimariá » del licèu Champollion sus papièr reciclat.

Los escolans de 4ena e de 3ena eschiguèron una mesa en scèna del libròt que presentèron lo 27 de mai a l'escòla Marie Curie e lo 3 de junh a l'escòla Marie-de-Sévigné, en particular als escolans de la seccion bilenga que la màger part d'entre eles ne venon. Foguèt un brave temps de ligason escòla-collègi, de convivéncia e d'emocion

- De notar que lo 18 de març de 2025, los bastiments nòus portaires de la dobla senhaletica occitan-francés promesa per la Presidenta de Region Carole Delga lo 5 de setembre de 2024, foguèron inaugurats.

- **Perspectivas 2025-2026** : Sabèm pas a l'ora d'ara se poirem dubrir l'especialitat l'an que ven qu'avèm gaire de demandas. Los effectius en opcion facultativa son pasmens estables, mai que mai en 2^{nda}. Prevesèm un projècte de mai dins l'encastre de l'annada Max Roqueta, un viatge linguistic a Valéncia (Espanha), e mai un rescontre festiu amb los estudiants del departament occitan de l'UPV.Enfin, una bona nòva per la dintrada venenta : La 6ena de continuitat bilenga amb Marie de Sévigné dubrís ! Serà bailejada per Marion Lavergne qu'a ja trabalhat amb los escolans del collègi l'an passat. Ven renforçar la còla del licèu Règis Labedan en enseignement moral et civique e ieu en lenga viva.

UN ANNIVERSARI CAPITAT

Johanna Pellicer

ESCÒLA NELSON MANDELA

Besièrs.

I a coma un aire de fèsta ongan a l'escòla Nelson Mandela. E per causa : l'anniversari dels dètz ans s'aprèsta ! 10 ans ? Ja ? E òc : en 2015, l'escòla elementària dubrissiá sas pòrtas amb 5 classas e qualques 150 escolans. Uèi, son 21 classas, pas luènh de 350 escolans e mai d'un trentenat d'ensenhaires, d'AESH e d'ATSEM qu'investisson cada jorn los bastiments. Una granda familha menada sens trigar per Nicolas Alberola, lo director.

Tot aquel mond s'èra donat rendètz-vos lo 13 de junh per partejar un moment convivial amb los parents lo temps d'un vespralh-concèrt a tot petar que foguèt una bèla capitada. Totes los talents de la còla educativa s'èran acordats, e coma dins una orquèstra, cadun saupèt trapar sa plaça. Un trabalh de long alen : al fial de l'annada escolara, los enfants— e mai los parents —, amb l'ajuda (sorisenta) d'Erwan Naour e de son grop *Wallace*, escriguèron, de cançons que mesclavan francés e occitan dins una armonia de lengas que teissèt un ligam entre culturas e generacions.

Los talhièrs d'escritura foguèron escasença pels ensenhaires de trabalhar amb los escolans sus de tèmas coma l'amistat, l'importància de conéisser lo passat e los diferents periòdes en ligam amb lo projècte pedagogic academic (*Taïssonet fa l'artista*), e l'impacte dels ecrans dins la vida vidanta... Un biais per totes d'escambiar sas idèas dins lo respècte e d'aprene a escotar.

Mai d'una ora de temps, los musicians acompanyats de Priscillia Gil pel cant signat en LSF (Lenga dels Signes Francesa), an jogat e cantat los tèxtes d'aqueles aprendisses escrivans : « *Les copains, les copines* » (cicle 1), « *Machine à remonter le temps* » (cicle 2), « *Et si on prenait le temps* » (cicle 3), « *T'aimi, je t'aime* » (cançon dels parents), mas tanben de cançons de las annadas passadas coma « *L'essentiel c'est de rêver* », « *Les anneaux de couleurs* » sens doblidar « *Mandela* », un tèxt de Nicolas, que sas paraulas son una crida a la fraternitat. Dins la cort de l'escòla, foguèt un bèl acòrdi entre sabors e melodias. Demorèt pas res de las còcas aprestadas pels parents e los ensenhaires partatjèron un moment privilegiat amb las familhas dins un ambient de jòia e de cants.

E, coma una nòta finala cargada de sens, Nicole Périé, representanta de l'associacion [Cap-o-Cap](#), prenguèt la paraula per soslinhar l'importància de l'engatjament collectiu e de la dubertura als autres. Ofriguèt a l'escòla un retrait de Nelson Mandela, un imatge fòrt que fa resson a las votz mescladas de l'occitan e del francés atal coma a l'eperit meteís d'aquel eveniment.

Las encontradas al país de Miraval :

Aquesta annada las encontradas occitanas, organizadas per la còla de las mèstras, se debanèron dins las doas escolas lo 26 de mai. Un molon de talhièrs pels mainatges foguèron prepausats : danças tradicionals, instruments de musica occitans, art parietal, cosina (zézettes de Seta), conte ligat al projècte (mes en scèna per Céline Serva), loto (animat per Alexis). E lo final per las mairalas foguèt lo concèrt amb Humpty Dumpty que faguèt cantar e dançar tot lo mond, e mai los elementaris a la debuta del vèspre. Una jornada capitada amb la participacion de parents nombroses. Un moment de partatge e un biais de far viure vertadièrament la lenga nòstra...

Lo becarut : Cada annada, un moment particular es esperat per los escolans : la sortida de Raimond lo becarut. Lo divendres 28 de març, faguèt son apparicion dins la còrt de l'escola per nos far dançar al ritme del tamborin. Los enfants, uroses d'aquesta passejada, convidèron los CP del cursus bilingüe per un vespralh partatjat.

Mercejam nòstre animal totemic, que donèt son nom a l'escòla mairala de Mireval, Lo Becarut. Aquesta jornada seriá pas estada tan capitada sens l'implicacion estrambordada dels dos emplegats en servici civic que li faguèron prene vida.

Ongan, Montpelhièr celèbra Max Roqueta, vint ans après sa mòrt. Mantun eveniment es prepausat tot lo long de l'annada, que se pòdon veire sul site max-rouquette.org. Dins aqueste encastre, los escolans de l'escòla bilingüa publica Marie de Seigné menèron un projècte poetic e artistic en occitan, entre lectura, escritura e creacion plastica, amb lo sosten del CREO Lengadòc e de la comuna de Montpelhièr.

L'artista plastician [Joan-Carles Codèrc](#) venguèt dins una classa de CP-CM2 per invitar los enfants a s'inspirar del Bestiari de Max Roqueta. Lor demandèt de faire de croquis sens jamai escafar ni raturar, en contunhant lor dessenh e mai s'èra pas coma l'imaginavan. Aquel biais encoratgèt la creativitat de cadun e melhorèt l'estima de se. Aqueste projècte foguèt l'ocasion d'una collaboracion originala entre los escolans de CP e de CM2. Los pichons, amb lor imaginacion sens limit, e los grands, amb una melhora tecnica de dessenh que los CP, se completèron sens rapòrt de tutorat, dins un trabalh vertadièrament collaboratiu.

Los croquis realizats foguèron agrandits e integrats per l'artista dins d'òbras muralas, acompanhadas de citacions de Max Roqueta e los escolans faguèron la mesa en color de las frescas. Aquelas òbras efemèras foguèron pegadas, amb l'acòrdi de la comuna, dins de luòcs montpelhierencs ligats a l'escrivan e dins lo barri Gambetta que los enfants i demòran per la màger part. Aital la lenga e la literatura occitana sortiguèron de l'escòla per s'exprimir dins l'espaci public, çò que permetèt als enfants de s'avisar que l'occitan es pas solament parlada per los professors de l'escòla, qu'es portaire d'una riquesa culturala, qu'interessa fòrça monde. Fòrça fièrs de lors òbras, prenguèron plaser a anar passejar dins la vila per mostrar lor trabalh a lors familhas.

Lo 22 de mai, los occitanistas de la ciutat escolara Enric IV de Besièrs e del collègi Lo Cèdre de Murvielh-los-Besièrs participèron a una sortida en Arle, a la descobèrta del patrimòni istoric e de la cultura camarguenca. Dos guidas de l'IEO del País d'Arle nos acompanhèron tot lo long de la visita e nos permetèron d'explorar lo passat antic de la vila e sa cultura occitana. Los vestigis del teatre roman e las arenas son inscrites al patrimòni mondial de l'UNESCO dempuèi 1981. Arle, apelada *Théliné* pels Grècs, es uèi la 2^{nda} vila al mond, après Roma, a possedir tantes vestigis romans e es marcada per sa granda cultura antica.

Avèm cabussat dins l'univèrs d'òc amb Frederic Mistral, escrivan màger de lenga provençala, nascut a Malhana, pròche d'Arle. Laureat del prèmi Nobel de literatura en 1904, daissèt una marca duradissa sus tota la cultura d'òc. Pogurèm admirar son estatua en plena vila, e mai una placa comemorativa dins l'ostal de la comuna. Avèm tanben descobèrt d'autras figuras localas marcantas coma los poètas Amédée Pichòt, Joseph d'Arbaud, e Folco de Baroncelli, disciple de Mistral.

Avèm acabat la visita per una demostracion espectaculara dels gardians, qu'an sauput dirigir e isolar mantun taur amb una mestresa granda.

Après la visita de la vila, sèm anats a la manada dels Canonges, un elevatge de buòus e de cavals tipics de Camarga. Avèm pogut escambiar amb un gardian, un elevaire tradicional camarguenc, que nos a explicat lo principi de la corsa camarguenca. Aquesta repausa sus l'agilitat del rasetaire, que sa tòca es de desrabar los atributs fixats entre las banas del taur amb l'ajuda d'un cròc. Avèm tanben après qu'existís mantun ròtle a l'entorn de la corsa : los rasetaires segur, mas tanben los manadiers e los buòus eles meteisses qu'an un ròtle màger tals los cocardièrs que participan a las corsas o los joves taurs.

Aquela crana jornada nos a permés de descobrir una cultura que gaire de nosautres coneissiam, e de comprene melhor las diferéncias e similituds entre Lengadòc e Provença. Experiéncia plan instructiva que nos permetèt tanben d'escambiar amb los autres escolans occitanistas que coneissiam pas.

D'après un article redigit pels liceans de terminala

Au collègi Victor Hugo de Seta, es ja la tresena annada que l'occitan es present. En 2024-25, d'escolans de la 6^{ena}, 5^{ena} e 4^{ena} seguiguèron los corses, e en 2025-26 i aurà tanben una 3^{ena}. Un trabalh de sensibilizacion foguèt tanben menat en primari: 8 classas de CM2 de 4 escòlas dau sector recebèron una ora setmaniera d'occitan tot l'an.

L'annada foguèt rica en projèctes artistics e culturaus, la lenga occitana venguèt mediadora entre creacion contemporanèa e patrimonni local. Aquelas accions mòstran la vitalitat de l'occitan au collègi, que fa lo ligam entre las generacions, los espacis locals e las practicas artisticas contemporanèas. En 3 ans, l'opcion s'es afirmada coma un vertadièr laboratòri d'innovacion educativa e culturala.

Vaquí un retorn sus las accions pedagogicas màgers :

Projetè PECCO : Seta en 1900 revisitada en rap occitan amb l'artista Rodin

Un projècte musicau originau foguèt menat a partir dau libre *Un regard sur Cette en 1900* que recampa de poèmas occitans suls quartièrs de la vila, los escolans rapèron los tèxtes. 2 clips videos foguèron realizats.

Lo projècte foguèt sostengut per la Region Occitània via un PECCO dins l'encastre *Parlem una lenga viva a l'escòla* e per lo CREO. Podètz retrobar aqueles clips sus Youtube en picar « [Sauquenas](#) » e « [A Seta son pas nascuts](#) ».

K-Live : lo quartièr en colors e en occitan

Lo 2 de junh, dins l'encastre del festival K-Live, los 6^{enas} participèron a un talhièr de street art amb Morgan Llopis e son equipa. Aprenguèron a utilizar la bomba de pintura, faguèron de frescas muralas e personalizèron de camisets amb d'estampons que disián « La Bordiga », lo nom occitan dau quartièr, e collègi. Un biais de faire viure la lenga dins l'espaci public en ligam amb l'art urban.

Escotar las òbras : poèmas sonòrs al CRAC Occitanie

Dins lo quadre de la ligason escòla-collègi, los 6^{enas} e los CM2 de l'escòla Arago collaborèron amb lo CRAC Occitanie per lo projècte *Parlem una cultura viva*. Creèron de poèmas sonòrs en occitan a partir de l'exposicion *Praesentia* de Myriam Mihindou. Aquelas creacions enriquiguèron lo percors de l'exposicion pendent tota la durada de la mòstra. Los que poguèron pas visitar lo CRAC pòdon totjorn escotar los enregistraments en linha sus aquesta adreïça : urlr.me/94C6BV

Anda-Lutz : viatge musical entre Mediterranèas

En decembre, los collègians participèron a un talhièr de descobèrta amb los musicians d'Anda-Lutz, a *La Passerelle*. Descobrigèron d'instruments tradicionals coma la boha, lo fifre, lo bendir o los qraqeb, e experimentèron las palmas flamencas masculin ? feminin ?.

Cantèron en occitan, en espanhòu e en arab, abans d'assistir a un espectacle mestissat que los menèt d'Occitania fins al Marròc, via Andalusia.

Lo torn de l'estanh de Taur en bicicleta

Dins l'encastre d'un AET (Actions Educatives Territoriales), las 5^{enas} das dispositius ULIS (Unités localisées pour l'inclusion scolaire), UPE2A (Unité Pédagogique pour Élèves Allophones nouvellement Arrivés) e opcion occitan, faguèron un viatge esportiu e culturau de 2 jorns a l'entorn de l'estanh de Taur. Partiguèron dau collègi, traversèron lo Lidò, Marselhan fins a Mèsa per passar la nuòch au Taurus. S'i banhèron, participèron a una corsa de bicicleta a l'entorn de l'estanh dau Sesquièr e passèron per Lopian, Bosigas e Balaruc abans de tornar a Seta. En camin, descobriguèron la toponimia occitana de l'estanh, e compreguèron lo ligam estrech entre lenga, territòri e paisatge.

L'annada a l'entorn de Taissonet, Ratapenada e l'istòria de las arts s'acaba.... Coma cada an, lo projècte academic endralhèt un fum d'accions de tria.

- **Encontradas 2025.** Se tenguèron a Mende lo 17 de junh e recampèron mai de 1 700 escolans de la mairala a la 6^{ena}. Una polida capitada coma de costuma amb de balètis (Castanha e Vinovèl e les Grandes Giges), de cants e musicas d'aicí e d'endacòm mai (Rescontre e Manon Alla), de

contes (Alan Roch, Véronique Fiol e Myriam Baffie), de rondas e jòcs cantats (Jaumelina e las conselhièras pedagogicas de Losèra), d'ajustas linguistics (Céline, Aurélie e los PECMF de Losèra), una visita del musèu de Mende en òc (Geneviève e André), una mini-conferéncia per un mosaïsta loserian, un talhièr amb Eleonore la regenta del Pargue Nacional de las Cevenas), lo rampèl de l'istòria de Taissonet e de danças amb Fabienne e... segur... la pèça de teatre de la tropa del Teatre de las Originas.

Escasença pels escolans de tornar far viure totas lors coneissenças encapadas de l'annada e bon biais de far sortir la lenga de la classa per emplenar las carrièras.

- **Visita de baumas :** Taissonet e Ratapenada mandèron un fum d'escolans dins las baumas. Per Losera, de sortidas pedagogicas foguèron organizadas sus 2 o 3 jorns (Langonha, Banassac...). Los enfants descobriguèron la vida de las bèstias dins las baumas mas tanben lo rapòrt amb los òmes e las femnas preïstòrics.

- **Espectacles de fin d'annada :** La tematica de l'istòria de las arts, las baumas, la ratapenada e lo tais i foguèron a l'onor.

- **Exposicions – quasèrn de las arts :**

La tematica èra tota trobada per una valorizacion de las òbras d'art fargadas pendant l'annada. Avèm vist florir aici o ailà d'exposicions fòrça polidas e de quasèrns de las arts de tria.

Osca a totes e mercé per tot aquel investiment al prèp dels escolans e de la lenga occitana. La lenga viu e contunharà de viure amb vosautres e gràcia a vosautres, ensenhere(a)s e escolans. Los projectes balhan de sens als aprendissatges e motivan los escolans, o sabèm ben.

● Fèst'òc a Maruèjols 3^{ena} edicion a l'entorn del fuòc de la Sant Joan

Mai de 1000 personas caminèron dins la vila de Maruèjols darrièr los escolans bilingues de l'esclòla de la Costarada e los collegians del collègi M. Pierrel per anar alucar lo fuòc. Lo Teatre de las Originas amb los escolans e amb la populacion tota, menèt un espectacle de tria per carrièras. Per clavar la deambulacion, cadun poguèt sautar lo fuòc. Lo mond escotèron una corala intergeneracionala e d'artistas : *la Chorale des Rescapés*, lo duo de polifonia e percussions occitanas de l'autre rive, *la Quatretto chiracoise*, lo grop *Aqueles*. Se podiá tanben dançar amb *Cabr'e can*, far d'espòrt (rugbì o tambornet) amb los collegians e una trentena de personas faguèron quitament una dictada menada per Sylvain Blachon de l'OPLÒ. La fèsta - tota a gratis - s'acabèt amb la fanfara occitana Ocso.

Languissèm ja l'edicion 2026...

Anne Romieu

Dimars 10 de junh al matin las 2 classas *occitan afortit* de Langonha partiguèron per un sejoir de 3 jorns en Ardecha, sul tèma del projècte pedagogic de l'an : l'art al fial del temps.

24 mainatges de 4 a 9 ans, qu'èran sas primièras nuèches sens lor familha, poguèron descobrir las meravilhas artisticas de la region. Lo primièr jor èra consacrat a la Bauma *Chauvet 2*, a Valon-Pont-d-Arc. Los mainatges visitèron lo camp paleolic e aprenguèron cossí los òmes se vestissian, se noirissian, caçavan e pescavan. Pogueron visitar la bauma qu'es un dels primièrs cap d'òbra de l'Umanitat dins un paísatge sosterranh a copar l'alèn. Los mainatges se metèron dins la pèl dels Aurinhacians, per un talhièr d'art parietal, ont experimentèron sus las parets de la bauma-talhièr las tecnicas e los espleches de nòstres ancessors. La galariá de l'Aurinhacian permetèt als enfants de descripar çò que fuguèt vist dins la bauma.

La 2na jornada èra consagrada als mites e artistas de l'Antiquitat : los escolans partiguèron a l'aventura amb los eròis e las eroïnas, los dieus e las divessas e lors espleches, lors projèctes contrariats, lors emocions tant umanas ! L'après-dinnar lor permetèt de s'iniciar a la tecnica de la mosaïca en s'inspirant de las frescas greco-romanas. Cadun poguèt tornar a l'ostal amb son òbra dins la valisa.

La 3^{ena} jornada metèt lo cap sus l'Edat Mejana, amb la visita del castèl dels Roure a La Bastida-de-Virac. Los mainatges explorèron la vida vidanta de l'epòca e fuguèron fascinats per l'elevatge dels manhans, tradicion emblematica de la region. Lo faure desvelèt los secrèts de son mestièr, en fargant jols lors uèlhs esbalausits. La demostracion de tir al trabuquet, redobtabla maquina de guèrra medievala, encantèt tot lo mond. Descobriguèron puèi l'evolucion dels castelars e pel biais del modelatge, exprimiguèron lor dexteritat e lor creativitat en bastissent una torre de defensa imprenabla, que metèron dins lor valisa.

Lo cap plen d'imatges polits e de sovenirs, tornèron prene lo camin de l'escòla après 3 jorns d'una riquesa granda e intenses en emocions e prèstes a tornar partir !

PROJÈTE PEDAGOGIC ACADEMIC 2025-2026

Bufa, bufa Ventolet !

La passejada artistica de Taissonet es acabada. Un projècte novèl s'abriva .

Dins la primièra part de l'istòria, Ventolet rencontre Espaurugal qu'es abandonat. Lo va ajudar a reviscolar amb diferents vestits que li permetràn d'afrontar los azards del climat. Espaurugal serà atal requinquilat e polit coma un astre. Dins la segonda part, Espaurugal e Ventolet van descobrir lo mond. Sus lor camin, encontraràn la molinièra, una pichona dròlla, Violeta, e Alfonse, lo conse d'un vilatge. Totes seràn confrontats a de problèmas que Ventolet resolverà en recorrent a sos amics los vents (Ventòrla, Ventolin e Ventàs).

Se las sciéncias son al còrs del projècte, es l'escasença per las classes de ligar lenga regionala, sciéncias, meteorologia, objèctes tecnicos, arts visualas e educacion musicala. L'interculturalitat serà presenta tot lo long de l'istòria : contes, legendas, poesias, cants, danças... emblematics de la cultura occitana. Lo trabalh interdisciplinari serà privilegiat amb de crosaments entre arts visualas, sciéncias, patrimòni, educacion fisica e esportiva, desvolopament duradís, educacion morala e civica...

De notar que, en seguida de la demesida de las subvencions, l'an que ven los departaments de Gard e de Losera auràn pas de recampaments. Serà lo torn d'Erau e d'Aude de profeitar d'aquela jornada de fèsta a l'entorn de l'occitan.

Una annada a l'Universitat de Montpelhièr Paul-Valéry

Silvan Chabaud

L'annada 2024-2025 es estada marcada per lo trantalh a l'entorn de la refòrma dau Capes (finalament actat) e l'anòncia de la baissa dei budgèts per l'Universitat au nivèu nacionau. La baissa generala tanben dau nombre d'estudiants que causisson un cursus de letras-lengas-umanitats e la crisi, que coneissèm ben, dei mestiers de l'ensenhament. Dins aqueu climat complicat, lo departament d'occitan demòra un espaci diferent, a talha umana, ont assajam de donar una plaça a cadun amb un ensenhament interdisciplinari de qualitat, tant dins la transmission de la lenga coma de sa cultura, de sa literatura, de son istòria.

Cada annada, emai leis efectius fuguèsson pichòts, recampam d'estudiants venguts d'asuelhs pron diferents dins lei tres annadas de Licéncia, lo Master, lo Doctorat e lei preparacions ai concors (Capes e Agregacion). D'efièch, la baissa d'estudiants venguts directament dau licèu (onte constatam leis efièchs negatius de la refòrma en matèria de lengas opcionalas e la pression de parcoursup sus lei filieras originalas coma la nòstra) es en partida compensada per l'arribada d'estudiants en reconversion (Licéncia amainatjada en un an « Safco ») e lo percors « Ensenhar professors » financiat per l'OPL. Dins la recèrca, avèm una varietat de perfius, amb de retirats que preparan de tèsis e de joves qu'entamenan de projèctes novèus e professionalizants. Enfin l'ensenhament a distància a sempre de succès e permet a d'estudiants que trabalhan e que demòran luenh de Montpelhièr de seguir de cors en linha o, de venir, de temps en temps, a Montpelhier.

Lo departament ten primier a felicitar lei laureats de l'Agregacion d'occitan e dau Capes d'occitan d'aquest an. Per l'Agregacion : Sarah Laurent, Maxime Juniet e Caroline Sanicos. Totei tres formats dins l'encastre de la preparacion a l'Agregacion propausada a Montpelhier. E per lo Capes d'occitan (tres estudiants formats tanben au departament) : Louis Berlic, Frédéric Jolibois, Sylvie Casteran.

La vida dau departament es pron ritmada e activa. Avèm realizat una visita de la mòstra *Cathares, Toulouse dans la croisade* qu'a recampat estudiants presenciaus e a distància dins un ambient joïós e conviviau. Un projècte de lectura de tèxtes de Max Roqueta e de manipulacion de mariòtas es estat menat tot de l'òrg de l'an amb Florence Thiébaud dau Teatre de Mathieu e s'es acabat, en fin d'annada, amb una participacion a l'annada d'omenatge per lei 20 ans de la mòrt dau poèta : a Argelièrs e a Sant Adornin (34).

Avèm tanben participat amb leis estudiants a la Prima dei poètas en partenariat amb l'ostau de la poesia de Montpelhièr (escambi e lectures-permanças de Jaume Privat e Rodín Kauffman). Enfin es de soslinhar : la creacion dau primier Prèmi literari deis estudiants d'occitan ! Es estat decernit ex aequo a Florian Vernet per *Anamorfòsis* e Magali Bizot-Dargent per *Novèlas sornas* a l'escasença dei Rescòntres de Salinèlas. Un prèmi que perenizam, per 2025-2026, en partenariat amb lo CIRDÒC-Institut occitan de cultura. Afaire de seguir !

Au nivèu de la recèrca, la granda capitada de l'edicion papier dau *Pichòt Thalamus de Montpelhièr* es una pròva bèla de l'interès portat per tot un cadun au patrimòni linguistic occitan, lei ressons dins la premsa locala e nacionala (e tanben a l'estrangier) fuguèron nombrós e encoratjants. Lei tres revistas (*Lengas*, *Plumas* e la *Revista de las Lengas Romanas*) se pòrtan ben e propausan regularament de numèros novèus. Un grand projècte ANR (Agència Nacionala de la Recèrca) es estat seleccionat : lo projècte CONTAM (Corpus Numérisé des Textes Occitans et Modernes) portat per Arvèi Lieutard qu'a per tòca d'enriquesir lei basas de donadas en occitan modèrne e contemporanèu e permetrà d'aguer de financiaments importants per aquò faire. Coma cada annada, avèm organizat una tièra de seminaris e de rescòntres dau libre occitan duberts a tot public qu'an mostrat, un còp de mai, que la sciéncia es per totei. Un grand collòqui dei Joves Cercaires en Occitan, au mes de junh, recampèt sus dos jorns ben comols : de doctorants, estudiants de Master e cercaires independents que trabalhan sus de domènis variats (linguistica, sociolinguistica, literatura, istòria etc.). Fuguèt un bèu moment d'escambis que pròva, una fes de mai, que la recèrca occitana es ben activa, innoventa e presenta dins lo mond entier.

L'annada s'es malurosament acabada amb la marrida novèla dau decès de Gérard Gouiran que fuguèt un pilier, una figura importanta de la recèrca occitana, un òme d'una granda sapiéncia, un scientific reconegut e un amic car per mai d'un membre de la còla.

Li devèm tant au departament d'occitan ont obrèt d'annadas durant, amb exigéncia e umanitat. Acabarem donc aqueu pichòt tèxte en li rendent encara omenatge e en nos projetam (coma o auria vòugut) vèrs l'avenidor.

Per nos seguir

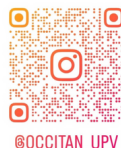
Facebook

Université Paul Valéry

Instagram

Publicacions

Los articles publicats dins las tres revistas son disponibles a la lectura sus aqueste ligam:

<https://padlet.com/creolengadoc/publicacions2025>

Escanerisatz
aqueste
còde QR per legir
los articles
mencionats çai-jos

LENGAS

Lengas 95 | 2024 - La revendication des « minorités régionales » en France depuis 1945, en Occitanie et ailleurs, direction Marie-Jeanne Verny, Yan Lespoux et Philippe Martel

Aqueste numerò, mes en linha en fin 2024
foguet presentat dins *Ensenhad'òc* n°79

[Consulter los articles](#)

Lengas 96 | 2024 : Glossodiversité, regards croisés, direction Caroline Calvet et Katherine Cortés Montoya

- Caroline Calvet, Katherine Cortés Montoya et Loïc Lartigau : Glossodiversité, regards croisés : présentation
- Gilbert Dalgalian : Glossodiversité : Quand ? Comment ? Pourquoi ? [Texte intégral]
- Katherine Cortés Montoya : Pratiques linguistiques et durabilité. Quel est le rôle d'une langue minoritaire dans le développement local ?
- Caroline Calvet : L'occitan et le développement socio-économique et culturel du territoire : l'exemple du PNR Aubrac
- Charlène Chaupré-Berki : Les TICE et les arts comme outils de revitalisation des langues minorisées ?
- Natacha Roudeix : Réflexions d'Inuit en contexte post-colonial : des identités culturelles en marche
- Raphaël Grosbois-Josse : La place de la langue française dans la société cambodgienne contemporaine : enjeux linguistiques, identitaires et politiques

- Varvara Pyromali : L'enseignement des langues étrangères en Grèce : hégémonie ou pluralité linguistique ?
- Moisés Abad Gervacio : Enseignant·es mexicain·es de FLE ou acteur·rice·s glottopolitiques pour la diversité linguistique ?
- Pierre Escudé : De l'immersion à la glossodiversité (en domaine de politique linguistique scolaire)
- Valentine Lerouge : *An Cailín Ciúin* : choix esthétiques et politiques du cinéma en gaélique
- Compte rendu : Marc Rollin, Quarante ans de politique linguistique en Catalogne (1978-2017)

REVUE DES LANGUES ROMANES

Revue des langues romanes Tome CXXVIII n°2 | 2024 - La (re)latinisation des langues romanes dans l'histoire, édité par Gilles Siouffi

- Gilles Siouffi : Présentation
- Tatiana Taous : Latiniser, puis relatiniser le latin en domaine latin
- Michel Banniard : De la romanisation du latin à la latinisation du roman (viiie-ixe siècles)
- Vincent Surret : La relatinisation en occitan médiéval et moderne : une perspective transvariationnelle à partir du corpus vellave
- Sophie Sarrazin : « La désignation des temps verbaux chez les premiers grammaticiseurs du castillan : entre délatinisation et relatinisation »
- Christopher J. Pountain and Gloria Clavería Nadal : Una relatinización léxica y morfológica: el caso de los verbos en -ir en español
- Liana Tronci : Les verbes en -izzare en italien : un cas de relatinisation ?
- Jean-Claude Forêt : recension - Fritz Peter KIRSCH, Sur les francophonies et leurs littératures. Approches interculturelles
- Laure-Anne Caraty : recension : Fanny MAILLET et Alain CORBELLARI, Le médiévisme érudit en France de la révolution au second empire
- Camilla Talfani : recension : Pietro G.BELTRAMI, *Amori cortesi. Scritti sui trovatori*

- Gilda Caïti-Russo et Philippe Martel : Hommage à Gérard Gouiran (1945-2025)
- La pensée critique de Francis Dubost, dir. Francis Gingras, Catherine Nicolas et Jean-René Valette : Présentation
- Patrick Moran : Fantastique ou merveille ? Une ambiguïté structurante dans l'œuvre de Francis Dubost
- Claude Lachet : Du merveilleux et du fantastique au surnaturel chrétien : le parcours initiatique du héros dans le *Roman en prose de Perceval*
- Nathalie Koble : Merlin, un bâtard différent : l'excès fantastique de la prose arthurienne, ou le goût du multiple
- Ariane Bottex-Ferragne : Parole de mort-vivant
- Hadrien Amiel : Mescheance et le motif de la Chute, du Conte du Graal à Perlesvaus
- Mireille Séguy : Lever les yeux de son livre, perdre le fil
- Isabelle Arseneau : De l'art de faire signe à l'art de faire sens
- Fritz Peter Kirsch : Sur l'inconstance des images - Peter Handke et Robert Lafont
- Jean-François Courouau et David Fabié : L'œuvre provençale d'André Barrigue de Montvallon

PLUMAS

Plumas 5 | 2024 La langue d'oc en scène. Lever de rideau sur le théâtre en langues de France

Aqueste numerò, que ne vos balherèm lo somàri dins *Ensenha d'Òc* n°79 es al programa de l'agregacion de las lengas de França e es diponible sus nòstre espaci en linha dedicat a las publicacions universitàrias de l'an passat.

[Consultar los articles](#)

- Joan Ganhaire : A Fabiana
- Marie-Jeanne Verny : Dobrir la pòrta dau reirlutz
- Fabienne Garnerin :
 - Lo monde segon Joan Ganhaire
 - Un obscur objet de désir, l'*Occitània* comme État-Nation dans les romans policiers de Joan Ganhaire
 - Joan Ganhaire : l'expérience du médecin au service de l'œuvre littéraire
 - Jean Ganiayre / Joan Ganhaire : rire pour supporter l'insupportable
- Monica Longobardi : Tra reirlutz e *ubagu* : Joan Ganhaire e Italo Calvino / Entre *reirlutz* et *ubagu* : Joan Ganhaire et Italo Calvino
- Florian Vernet : Joan Ganhaire e Florian Vernet, un pauc d'istòria literària a l'us de las joves generacions
- Marie-Jeanne Verny : *Lo Darrièr daus Lobaterras* e *La Bèstio dóu Vacarés* : nòtas sus quelques semblanças...
- Jaume Figueras i Trull : Hic dracones sunt
- Yan Lespoux : Joan Ganhaire – *Dau vent dins las plumas* e *Las islas jos lo sang*, nòtas de lectura
- Marie-France Fourcadier : Vidas en clar-escur
- Marie-Jeanne Verny : *Lo darrièr daus Lobaterras* : quelques aspèctes de la bastison narrativa / *Lo darrièr daus Lobaterras* : quelques aspects de la construction narrative
- Felip Gardy : Joan Ganhaire, *Lo Pacient espanhòu*
- Jean-Claude Forêt : Joan Ganhaire : la mòrt, l'amor, l'umor
- Christian Bonnet : Joan Ganhaire : L'Alba dissòlv los mostres
- Joëlle Ginestet : La perception sensible du monde selon Joan Ganhaire
- Evelyne Faisse : Jean Ganhaire, médecin et écrivain
- Fabienne Garnerin : Joan Ganhaire, bibliographie
- Claire Torreilles : Manuscrits cachés et fondations romanesques
- **Deux textes inédits de Joan Ganhaire, une nouvelle de Fabienne Garnerin :**
 - Joan Ganhaire : *Sutor* e *Garison*
 - Fabienne Garnerin : *Vendetta*

Dos numeròs de *Plumas* son en preparacion :

- Florian Vernet : *alargar los expandis de la pròsa occitana*
- *Littérature occitane contemporaine et autotraduction. Une évidence... souvent occultée*

Agenda 2025-2026 de la recerca a l'Universitat Paul Valéry

(susceptible de qualques modificacions)

SEPTEMBRE

- **23-09** seminari amb Guy Latry : *Félix Arnaudin, de la collecte à l'édition*
- **30-09** La BD a Nissa, Rescontre del libre occitan amb JL Sauvaigo e Veronica Champollion

OCTÒBRE

- **14-10** seminari *Toponymia* amb Carolina Calvet e Isabelle Colomb

NOVEMBRE

- **04-11** rencontre del libre a l'entorn del patrimòni d'òc, *L'Empègue art populaire/contemporain* (Claude Dubois, Jacques Durand, Jean Rouy, Frédéric Saumade, Clément Serguier), et Benoit Larbiou : *Saint-Guilhem-du-Désert Anatomie d'un regard. Histoire chorale de deux-cents ans d'images*
- **18-11** : séminaire avec Felip Martel : « los comptes de Frederic Mistral » (à partir du fonds récemment déposé aux Archives Départementales)

GENIÈR

- **(?)** seminari amb Médéric Gasquet-Cyrus : « Ça se dit comme ça à Marseille »

FEBRIÈR

- **(?)** seminari amb Cédric Choplin : Comment rédiger *La Littérature en langue bretonne des origines à nos jours ?* contenus, contraintes et choix éditoriaux
- **03-02** rencontre du livre sur le Théâtre d'oc contemporain [en lien avec le programme de l'agrégation] : Marie-Hélène et Catherine Bonafé, autour du Teatre de la Carrièra et de son fondateur Claude Alranc

MARÇ

- **(?)** séminaire avec Aitor Carrera : *Petit atlas lingüístic de la Vall d'Aran* (ed. Sidillà)
- **(?)** printemps des poètes : échanges avec J.P. Tardiu e Silvan Chabaud
- **24 ou 31** - rencontre du livre en lien avec la semaine de la francophonie : carte blanche à Philippe Gardy

A B R I L

- **(?)** séminaire avec Gilles Siouffi *Paris-Babel, Histoire linguistique d'une ville-monde* (Actes Sud)
- **14-04** rencontre du livre : « *Los estudiants legisson* » avec Mancho, la saga de *Dracon* e la *Bèstio dóu Vacarés* en BD

M A I

- **05-05** rencontre du livre avec Marie Coumes et Laurent Cavalié *N'i a pro ! Un hommage aux luttas viticoles du Languedoc*, Les éditions du bout de la ville.
- **28 e 29-05** Colloque « Les relations entre mouvements minoritaires en France et en Europe XIX-XXI s ».

J U N H

- **18 e 19-06** colloque « Pour une approche internationale de la toponymie »

S E T E M B R E

- **(?)** Séminaire avec M.J. Verny *La langue occitane en état d'urgence ?*
- **22-09** Actualité de la prose occitane avec Michel Frayssé et Sergi Javaloyès

O C T Ò B R E

- **(?)** séminaire avec Silvan Chabaud : *Lazarino de Manosco*
- **13-10** rencontre du livre : actualité de l'édition historique

N O V E M B R E

- **17-11** rencontre du livre : questions d'écologie, avec Jean-Louis Orazio : *Flors salvatjas de Perigòrd – amigas mespresadas* et Jean-Marc Pontier pour son roman graphique *Lo Pas dau Rainard*
- **24-11** séminaire avec Valérie Fasseur : *La Chanson de sainte Foy* (Droz)
- **26 e 27-11** colloque : « L'occitan et la traduction poétique : approches théoriques et pratique(s) »

Le détail sera précisé au fur et à mesure sur les liens suivants

Instagram

@OCCITAN_UPV

Site du
CREO

Facebook

